

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

Presorted standard
U.S. Postage
PAID
Berwyn, IL
Permit No.408

Czech Mission, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804

No 6 - JUNE 2004

Kostel svatého Víta v Chicagu

Farnost svatého Víta zaujímá mezi českými farnostmi místo čtvrté. Svým původem vzešla z osady sv. Prokopa, která se neustále rozrůstala na severozápad, čímž byly kostel a škola pro farníky tam bydlící příliš vzdálené. Proto se tamější farníci snažili, aby sbírkami a úpisy sehnali potřebnou částku peněz na zakoupení stavebního místa pro kostel a aby svého cíle dosáhli, požádali tehdejšího převora svatoprokopského kláštera Otce Jana Nepomuka Jaegera o založení nové farnosti. Otec Jaeger s dovolením chicagského arcibiskupa Otce P. Feehana zakoupil pro novou farnost za \$ 9,000 na Paulina a Van Horn ulici starý irský kostel sv. Pia V. s pěti stavebními parcelami dne 18. února 1888. Byla to dřevěná budova asi 40 metrů dlouhá a 12 metrů široká. V přízemí byly prostorná škola s úřadovnou pro duchovního správce a nad školou byl kostel. Duchovním správcem byl jmenován Otec Zikmund Singer. Po zakoupení se okamžitě začalo s opravami staré, poněkud sešlé budovy, aby se stala důstojným stánkem Božím, a to se v poměrně krátkém čase podařilo, takže necelé dva měsíce po zakoupení budovy měl být kostel vysvěcen. Farnost ale byla postižena nečekanou katastrofou. Tři dny před svěcením zhoubný požár zničil celé zřízení kostela a způsobil škodu přesahující \$ 2,000. Naštěstí škoda byla kryta pojišťovnou, a tak se rychle dalo vše do pořádku a 24. června 1888 byl kostel sv. Víta slavnostně vysvěcen. Tohoto světece, jako patrona nového kostela, vybrali proto, že patří mezi hlavní ochránce země české. Jemu též zasvětil svatý Václav na pražském hradě první chrám, když mu císař Jindřich Ptáčník daroval vzácnou relikvii - rameno sv. Víta, který byl ve středověku neobyčejně populárním světce. Svatý Vít žil kolem roku 300 a ve svých 13 letech zemřel mučednickou smrtí. Pozdější král a císař Karel IV. původní rotundu svatého Víta v Praze přebudoval na velkolepou gotickou katedrálu, která je dnes známá po celém světě.

Zdravotní stav donutil Otce Singera, aby se na podzim 1888 vzdal svého úřa-

du a po něm nastoupil Otec Valentin Kohlbeck, O.S.B. Pod jeho vedením byla postavena škola, do které byla zapsáno skoro 400 žáků, a kterou řídily sestry františkanky z Joliet. Po pěti letech blahodárného působení se Otec Valentin vrátil do svatoprokopské farnosti, odkud na jeho místo přišel ke sv. Vítu Otec Valerián Havlovic, O.S.B. Tehdy okolo roku 1895 Společnost metropolitní zvýšené dráhy vyhlásila plán vybudování zvýšené linky na Douglas Park, jež by vedla těsně za kostelem sv. Víta. Po zdoluhavém a komplikovaném vyjednávání Společnost zvýšila své odškodnění na \$ 25,000, a tak došlo k odstranění dřevěného kostela sv. Víta a arcibiskup dal povolení vystavět nový zděný kostel. Základní kámen byl položen 30. srpna 1896. Stavební firma Kallal a Molitor vybudovala impozantní trojlodní chrám v renesančním slohu za devět měsíců, takže byl vysvěcen 30. května 1897. Slavnosti se tehdy účastnilo 29 různých náboženských a civilních spolků. Vedení školy převzaly české benediktinky, které pod vedením velebné Matky Marie Jaegerové (rodné sestry opata Jaegera) otevřely ve farnosti sv. Víta svůj mateřský dům.

V roce 1897 byl ustanoven farářem u sv. Víta benediktin Otec Anastasius Rebec, který vybudoval novou tříposchodovou rozlehlou budovu, ve které dvě poschodí byla pro kanceláře a kněžské byty a třetí poschodí se zvláštním vchodem sloužilo jako klášter pro sestřičky. Za jeho působení byla také postavena nová cihlová škola a stará dřevěná byla prodána ze \$ 300 Veteránům zahraničních válek (VFW), kteří ji odstěhovali na 1618 W. 17. ulici, aby tam sloužila jako Roosevelt VFW Post. V roce 1912 Mateřský klášter sester benediktinek byl přestěhován do kláštera Nejsvětějšího Srdce do Lisle.

Mezi roky 1904 až 1936 se vystřídalo u sv. Víta 5 farářů. Všichni byli čeští benediktini z kláštera v Lisle. V roce 1936 se vrátil do farnosti, ve které před tím krátce sloužil v roce 1904, Otec Bartoloměj Kvítek, O.S.B., aby farnost připravil na slavnost zlatého jubilea, jež se

konalo 19. listopadu 1939. Otcí Kvítkovi se v té době podařilo oživit farnost, která tehdy značně upadala. Především se snažil vrátit farnosti její původní český ráz, který ustupoval díky tomu, že se po roce 1915 do farnosti přistěhovalo mnoho Slováků a po roce 1930 vzrostl také počet polských rodin. Otec Kvítek zůstal ve farnosti až do své smrti 22. prosince 1949.

Posledním českým benediktinem u sv. Víta byl Otec František Šindelář, který zde působil 15 roků. Před tím byl profesorem na Svatoprokopské koleji (dnes Benet University) v Lisle, a také farářem v tamější farnosti sv. Jany z Arku. V době jeho působení u sv. Víta se etnické složení farnosti začalo měnit, podobně jako v celé plzeňské oblasti, neustálým přílivem mexických a portorikánských rodin. Otcí Šindelářovi se ještě podařilo připravit slavnost diamantového jubilea farnosti, které se slavilo 20. října 1963. Při této příležitosti zrenovoval kostel a zmodernizoval varhany. Otec František Šindelář se velmi zasloužil o udržení českých kostelních písní nejen ve svatoprokopském klášteře, ale také ve všech českých farnostech. Texty mnohých českých písní také přeložil do angličtiny, aby je mohli zpívat Američané.

Po Otcí Šindelářovi nastoupil u sv. Víta diecézní kněz českého původu Otec Richard Čálek. Tehdy ještě měla farní škola 307 žáků. Po 4 letech působení Otec Richard odešel jako kaplan do nedaleké katolické nemocnice Loretto a ke sv. Vítu byl jmenován jako administrátor Otec Charles A. Erichson, bývalý profesor přípravného semináře Quigley. Kvůli finančním těžkostem musela být farní škola uzavřena a české benediktinky po 75 letém blahodárném působení musely farnost opustit. Školní budova přešla do správy veřejných škol a stala se Střediskem pro dvojazyčnou výuku.

Pokračování na str. 19

*Foto na titulní straně:
Kostel svatého Víta v Chicagu*

Před Svátostí touto slavnou v úctě skloňme kolena

Ve čtvrtek po Nejsvětější Trojici je Slavnost Těla a Krve Páně. Katechismus Katolické Církve o eucharistii říká: „*Skrze proměňování nastává přepodstatnění chleba a vína v tělo a krev Krista. Pod proměněnými způsoby chleba a vína je přítomen sám Kristus, živý a oslavený, opravdu skutečně a podstatně, jeho tělo a jeho krev, s jeho duší a s jeho božstvím.*“ (KKC 1413)

Eucharistický zázrak v Lanciano v Itálii

Chceme vám přiblížit zázrak, který se uskutečnil před dvanácti stoletími a trvá až dodnes před našima očima: Skutečné Tělo a Krev Kristova jsou stále zázračně uchovány v monstranci, kterou každý může vidět a uctívat v Lanciano v Itálii. Toto je zázrak, před kterým se dokonce musí sklonit i dnešní věda, po výzkumech, které provedli vědci v letech 1970 -71.

Jednoho dne v osmém století v kostele zasvěceném svatým Legontianovi a Domitianovi v Lanciano, sloužil basilánský řeholní kněz mši svatou v latinském obřadu s hostií nekvašeného chleba. Řeholník začal pochybovat o skutečné přítomnosti Těla a Krve našeho Pána Ježíše Krista v proměněných způsobech. Jakmile pronesl slova proměňování: „Toto je moje Tělo... Toto je moje Krev“, uviděl, že se hostie mění v živý kus těla a víno, že se mění ve skutečnou krev, která se potom srazila a rozdělila do pěti nepravidelných zakulacených částí, jež se lišily tvarem a velikostí.

Citujme výňatky z dokumentu uchovaného v Lanciano: „Zděšený a rozčilený takovým velikým a ohromným zázrakem, zůstal řeholník dlouhou chvíli jako přenesený do božského vytržení, ale nakonec, když strach ustoupil duchovní radosti, která naplnila jeho duši, se zářícím obličejem, který byl zalitý slzami, se obrátil k okolostojícím a začal k nim mluvit: „Ó šťastní svědci, kterým Nejsvětější Bůh, aby obrátil moji pochybnost, dopřál zjevit sám Sebe v této Nejsvětější Svátosti a dal Sebe viditelně našim očím. Pojdte bratři a radujme se v našem Bohu tak blízko nás. Hle Tělo a Krev našeho Nejmilovanějšího Krista.“

Když to lidé uslyšeli, spěšně utkali s božskou úctou k oltáři a úplně zděšení s hojnými slzami v očích začali prosit o milosrdenství. Zpráva se rozšířila po celém městě a nikdo nemohl spočítat projevy lítosti, které mladí i staří, kteří se narychlo seběhli, se snažili otevřeně projevit...“

Během celých dvanácti století různí biskupové diecéze Lanciano ověřovali a zkoumali Svaté ostatky. Všichni prohlašovali, že tyto skutečnosti byly zázračné a pravdivé.

V roce 1970 společenství mnichů Minor Conventual požádalo Jeho Excelenci Mons. Pacifio Perantonioho, arcibiskupa v Lanciano a biskupa Ortony, aby bylo dovoleno vědecky prozkoumat Eucharistický zázrak v Lanciano.

Tímto úkolem byl pověřen Prof. Dr. Odorardo Linoli, univerzitní profesor anatomie a patologické histologie (nauka o tkáních) a chemické a klinické mikroskopie a hlavní doktor Spojených nemocnic v Azero. On také sám využil práce Prof. Dr. Ruggero Bertelliho, emeritního profesora obecné anatomie z univerzity v Siena.

Aby mohl udělat potřebné testy, vzal Prof. Linoli vzorky Svatých ostatků do své laboratoře. Při využití nejmodernější

Relikviář s ostatky Těla a Krve Kristovy v Lanciano

technologie zjistil, že tyto ostatky jsou nad vší pochybnost zázračné a pravé a jakmile skončil vyšetření rychle poslal telegram představenému mnichů Minor Conventual, kde bylo napsáno: „A Slovo bylo učiněno Tělem.“

4.března 1971 Prof. Dr. Linoli v kostele sv. Františka zveřejnil vědeckou zprávu o výzkumech, které provedl s částicemi Svatých ostatků, a tuto zprávu otiskly mnohé vědecké publikace:

- Krev Eucharistického zázraku je skutečná krev a Tělo je skutečné tělo.
- Krev a Tělo jsou lidského původu.
- Krev a Tělo náleží do stejné krevní skupiny AB.
- Krev a Tělo jsou ze živého člověka.
- Graf získaný po zkoumání této Krve se shoduje s grafem normální čerstvé krve, která byla vzata z lidského těla též den.
- Tělo se skládá z tkáně srdečního svalu (myocardium).
- Nebyly nalezeny žádné známky napuštění tkáně ochrannými látkami používanými ve starověku pro mumifikaci.
- Jenom zkušená ruka v anatomii by byla schopna dostat z dutého vnitřního orgánu (myocardium) takový přesný výřez.
- Nebyla zjištěna žádná známka rozkladu, přestože relikvie byly vystaveny po staletí vlivům fyzickým, atmosférickým a biologickým.

Podle knihy „*The Eucharistic Miracle of Lanciano, Italy*“, napsané Brunem Sammacicia, přeložené do angličtiny Rev. Anthony E. Burakowskim připravil F. Klaban, Toronto, Canada.

LITURGICKÁ ČTENÍ

14.neděle v mezidobí - 4.července 2004

1.ČTENÍ - Iz 66, 10-14c

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Plesejte s Jeruzalémem, jásejte nad ním, všichni, kdo ho milujete, radujte se s ním, radujte se, všichni, kdo nad ním naříkáte, abyste sály do sytosti z jeho prsu, který utěšuje, abyste srkali s rozkoší ze zdroje jeho slávy. Neboť jak praví Hospodin: „Hle, přivalím na něj blaho jako řeku, jako rozvodněný potok slávu národů. Jeho kojence ponesou na zádech a na klíně je budou laskat. Jako matka utěšuje svého syna, tak já vás potěším, v Jeruzalémě naleznete útěchu. Uvidíte to a vaše srdce se zaraduje, jak tráva vypučí vaše kosti. Hospodinova ruka se ukáže na jeho služebnících.“

2.ČTENÍ - Gal 6, 14-18

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galatánům.

Bratři! Ať je daleko ode mě, abych se chlubil něčím jiným než křížem našeho Pána Ježíše Krista, kterým je pro mě ukřižován svět a já světu. Vždyť ani obřízka nic není, ani neobřízanost, ale nové stvoření. A na všechny, kdo se v jednání budou řídit touto zásadou, ať přijde pokoj a milosrdenství, totiž na pravé Boží Izraelity. A pro budoucnost ať už nikdo mě s těmi věcmi neobtěžuje! Vždyť já na svém těle nosím znamení, že náležím Ježíšovi. Milost našeho Pána Ježíše Krista ať je s vámi, bratři! Amen.

EVANGELIU - Lk 10, 1-12.17-20

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát (učedníků), poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: 'Pokoj tomuto domu!' Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijdete do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: 'Přiblížilo se k vám Boží království!' Říkám vám: Sodomě bude v onen den lehčeji než takovému městu.“ Dvaasedmdesát učedníků se vrátilo s radostí a řekli: „Pane, dokonce i zlí duchové se nám podrobují ve tvém jménu!“ Odpověděl jim: „Viděl jsem satana padnout jako blesk z nebe. Dal jsem vám moc šlapat na hady, štíry a přemáhat všechnu nepřítelovu sílu a vůbec nic vám nebude moci uškodit. Ale radujte se ani ne tak z toho, že se vám podrobují zlí duchové, spíše se radujte z toho, že vaše jména jsou zapsána v nebi.“

15.neděle v mezidobí - 11.července 2004

1.ČTENÍ - Dt 30, 10-14

Čtení z páté knihy Mojžíšovy.

Mojžíš řekl lidu: „Budeš poslouchat hlas Hospodina, svého Boha, a zachovávat jeho příkazy a nařízení, to, co je napsáno v knize tohoto Zákona, a obrátíš se k Hospodinu, svému Bohu, celým srdcem a celou duší. Neboť tento příkaz, který ti dnes ukládám, není pro tebe příliš nesnadný a není tak daleko od tebe. Není na nebi, že bys musel říkat: 'Kdopak nám vystoupí do nebe, aby nám ho snesl, oznámil, a my ho mohli zachovávat?' Není daleko za mořem, že bys musel říkat: 'Kdopak nám překročí moře, aby nám ho přinesl, oznámil, a my ho mohli zachovávat?' Vždyť je ti to slovo velmi blízké, je v tvých ústech a v tvém srdci, takže ho můžeš zachovávat.“

2.ČTENÍ - Kol 1, 15-20

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Ježíš Kristus je věrný obraz neviditelného Boha, prvorozený z celého tvorstva. V něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi, svět viditelný i neviditelný; ať už jsou to andělé při trůnu, ať jsou to panstva, ať jsou to knížata, ať jsou to mocnosti - všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. Kristus je dříve než všechno ostatní a všechno trvá v něm. A on je hlava těla, to je církve: on je počátek, prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých. Tak má ve všem prvenství. Bůh totiž rozhodl, aby v něm sídlila plnost dokonalosti, a že skrze něho usmíří se sebou všechno tvorstvo jak na nebi, tak na zemi tím, že jeho krví, prolitou na kříži, zjedná pokoj.

EVANGELIUM - Lk 10, 25-37

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Jeden znalec Zákona povstal, aby přivedl Ježíše do úzkých, a zeptal se ho: „Mistře, co mám dělat, abych dostal věčný život?“ Ježíš mu řekl: „Co je psáno v Zákoně? Jak tam čteš?“ On odpověděl: „Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou silou i celou svou myslí a svého bližního jako sám sebe.“ Řekl mu: „Správně jsi odpověděl. To dělej a budeš žít.“ Ale on se chtěl ospravedlnit, a proto se Ježíše zeptal: „A kdo je můj bližní?“ Ježíš se ujal slova a řekl: „Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a octl se mezi lupiči. Ti ho o všechno obrali, zbili, nechali napolo mrtvého a odešli. Náhodou šel tou cestou nějaký kněz; viděl ho, ale vyhnul se mu. Stejně i jeden levita přišel k tomu mistu; viděl ho, ale vyhnul se mu. Také jeden Samaritán přišel na své cestě k němu, viděl ho a bylo mu ho líto. Přistoupil k němu, nalil mu do ran oleje a vína, obvázal je, vysadil ho na svého soumaru, dopravil do hostince a staral se o něho. Druhého dne vytáhl dva denáry a dal je hostinskému se slovy: 'Starej se o něho, a co vynaložíš navíc, já ti doplatím, až se budu vracet.' Co myslíš, kdo z těch tří se zachoval jako bližní k tomu, který se octl mezi lupiči?“ On odpověděl: „Ten, kdo mu prokázal milosrdenství.“ A Ježíš mu řekl: „Jdi a stejně jednej i ty!“

ČESKÉ MŠE SVATÉ V KOSTELE PANNY MARIE SVATOHORSKÉ
2412 S. 61st Avenue, Cicero, IL 60804
JSOU KAŽDOU SOBOTU V 6.30 HODIN VEČER

16.neděle v mezidobí - 18.července 2004

1.ČTENÍ - Gn 18, 1-10a

Čtení z první knihy Mojžišovy.

Hospodin se zjevil Abrahámovi v doubravě Mamre, když seděl za největšího denního parna u vchodu do stanu. Když totiž zdvihl své oči a podíval se, hle - stáli před nim tři muži. Sotva je spatřil, běžel jim vstříc od vchodu do stanu, poklonil se až k zemi, a řekl: „Můj pane, jestliže jsem nalezl přízeň v tvých očích, nepřecházej kolem svého služebníka. Připraví ti trochu vody, abyste si umyli nohy, a odpočinete si pod stromem. Přinesu kousek chleba, posílíte se a pak můžete jít dál, neboť proč byste jinak šli kolem svého služebníka?“ Odpověděli: „Nuže, udělej, jak jsi řekl!“ Abrahám pospíšil do stanu k Sáře a pravil: „Honem vezmi tři měrice mouky, té nejjemnější, zadělej ji a upeč placky!“ Potom Abrahám běžel ke stádu, vzal mladé krmné tele a dal ho služebníkově, aby ho rychle upravil. Pak vzal kyselé i sladké mléko, tele již upravené a předložil jim to. Obsluhoval je pod stromem, zatímco jedli. Zeptali se: „Kde je tvá žena Sára?“ Odpověděl: „Tady ve stanu.“ Hospodin řekl: „Vrátím se k tobě napřesrok v tento čas a tvá žena Sára bude mít syna.“

2.ČTENÍ - Kol 1, 24-28

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Ted' sice pro vás trpím, ale raduji se z toho, protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap; má z toho prospěch jeho tělo, to je církev. Do jejich služeb jsem se dal, jak to bylo ve shodě s Božím darem, který mi Bůh svěřil, abych vám plně oznámil Boží slovo, totiž to tajemné rozhodnutí, které bylo skryté od věků a od pokolení, ale které teď bylo odhaleno jeho věřícím: těm Bůh chtěl oznámit, jaké bohatství božské slávy je pro pohany v tomto tajemném rozhodnutí. A to je: Kristus je ve vás, naděje na věčnou spásu. O něm my kážeme, každého člověka napomínáme, každého člověka učíme s veškerou moudrostí, abychom každého člověka učinili dokonalým ve spojení s Kristem.

EVANGELIUM - Lk 10, 38-42

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš přišel do jedné vesnice, kde ho přijala do domu nějaká žena, jménem Marta. Měla sestru, která se jmenovala Marie. Ta se posadila Pánu k nohám a poslouchala jeho řeč. Marta měla plno práce s obsluhou. Přistoupila k němu a řekla: „Pane, nezáleží ti na tom, že mě má sestra nechala obsluhovat samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!“ Pán jí odpověděl: „Marto, Marto! Děláš si starosti a znepokojuješ se pro mnoho věcí. Jen málo je třeba, ano jen jedno. Marie si vybrala nejlepší úděl, a ten jí nikdo nevezme.“

17.neděle v mezidobí - 25.července 2004

1.ČTENÍ - Gn 18, 20-32

Čtení z první knihy Mojžišovy.

Hospodin řekl: „Nárek na Sodomu a Gomoru je velký, jejich hřích je velmi těžký. Chci sestoupit a podívat se, zda doopravdy všechno, co dělají, odpovídá stížnosti, která ke mně přichází, nebo ne. Chci to vědět.“ Tři mužové se odtamtud vydali na cestu a šli do Sodomy, zatímco Abrahám stále ještě stál před Hospodinem.

Abrahám přistoupil a pravil: „Skutečně chceš zahubit spravedlivého s viníkem? Snad je v městě padesát spravedlivých, chceš to místo zahubit a neodpustit kvůli padesáti spravedlivým, kteří v něm jsou? Vzdal od sebe takovou myšlenku, že bys mohl takhle jednat: usmrtit spravedlivého spolu s viníkem. To by se vedlo spravedlivému stejně jako viníkovi. Vzdal od sebe takovou myšlenku! Copak by mohl soudce celé země nejednat spravedlivě?“ Hospodin řekl: „Najdu-li v Sodomě padesát spravedlivých v městě, odpustím kvůli nim celému tomu místu.“ Abrahám se ujal slova a řekl: „Jsem velmi smělý, že mluvím k svému Pánu, já, který jsem prach a popel. Snad bude scházet pět z padesáti, zahubiš kvůli těm pěti celé město?“ Hospodin odpověděl: „Nezahubím, jestliže jich tam najdu čtyřicet pět.“ Abrahám pokračoval v rozmluvě s ním: „Snad jich tam najdeš jen čtyřicet.“ Odpověděl: „Neudělám to kvůli čtyřiceti.“ Abrahám řekl: „Nechť se můj Pán nezlobí a dovolí mi mluvit: Snad se jich tam najde jen třicet.“ Odpověděl: „Neudělám to, najdu-li jich třicet.“ Abrahám řekl: „Jsem velmi smělý, že mluvím k svému Pánu. Snad se jich tam najde dvacet.“ Odpověděl: „Nezahubím kvůli dvaceti.“ Abrahám řekl: „Nechť se nezlobí můj Pán a dovolí mi mluvit ještě tentokrát. Snad se jich tam najde jen deset.“ Pravil: „Nezahubím kvůli deseti.“

2.ČTENÍ - Kol 2, 12-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Křtem jste byli spolu s Kristem položeni do hrobu, a tím také zároveň s ním vzkříšeni, protože jste uvěřili, jak velikou moc má Bůh, který ho vzkřísil z mrtvých. I vás, když jste byli mrtví pro své hříchy a když vaše tělo bylo neobřezáno, zase oživil zároveň s ním. Odpustil nám všechny hříchy, zrušil dlužní úpis, který svědčil proti nám svými předpisy, a nadobro ho zničil tím, že ho přibil na kříž.

EVANGELIUM - Lk 11, 1-13

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Jednoho dne se Ježíš modlil na nějakém místě. Když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: „Pane, nauč nás modlit se, jako i Jan učil své učedníky.“ Odpověděl jim: „Když se modlíte, říkejte: Otče, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Chléb náš vezdejší dávej nám každý den. A odpusť nám naše hříchy, neboť i my odpouštíme každému, kdo se provinuje proti nám. A neuveď nás v pokušení.“ Řekl jim dále: „Někdo z vás bude mít přítele a půjde k němu o půlnoci s prosbou: 'Příteli, půjč mi tři chleby. Právě totiž ke mně přišel můj přítel, který je na cestách, a nemám, co bych mu předložil.' On však by mu zevnitř odpověděl: 'Neobtěžuj mě! Dvěře jsou už zavřeny a moje děti jsou se mnou na lůžku. Nemohu vstát a dát ti to.' Říkám vám: Když přece vstane a dá mu, tedy ne proto, že je to jeho přítel, ale pro jeho neodbytnost se zvedne a dá mu všechno, co potřebuje. Proto vám říkám: Proste a dostanete, hledejte a naleznete; tlučte a otevře se vám. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá nalézá, a kdo tluče, tomu se otevře. Je mezi vámi takový otec, že když ho syn poprosí o chléb, on mu dá kámen? Anebo když ho poprosí o rybu, on mu dá místo ryby hada? Anebo když ho poprosí o vejce, on mu dá štíra? Jestliže tedy vy, třebaže jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím spíše nebeský Otec dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí!“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 6.května do 2.června 2004

Politické události

Kroměříž hostila jednání premiérů visegradské čtyřky

Poprvé od vstupu Česka, Slovenska, Maďarska a Polska do Evropské unie (1.května 2004) se sešli představitelé vlád tzv. visegradské čtyřky. 12.května jednali v Kroměříži o podobě další spolupráce a shodli se na jediném: Země V4 mají dostatečnou ekonomickou a kulturní sílu, aby byl patrný jejich vliv uvnitř unie. Hodlají však spolupracovat i s ostatními členy EU. "Naším hlavním spojencem je EU jako celek," řekl český premiér Vladimír Špidla podle Lidových novin. Přesto se však snaží o prohloubení spolupráce visegradské čtyřky se zeměmi Beneluxu.

Předsedou KSČM

byl opět zvolen Grebeníček

Komunistické straně Čech a Moravy bude nadále předsedat Miroslav Grebeníček. Důvěru dostal od delegátů šestého sjezdu, který se konal 15. a 16.května v Českých Budějovicích. Zda se v čele KSČM, již předsedá nepřetržitě od roku 1993, udrží celé čtyři roky, ukáží nejspíš parlamentní volby v roce 2006. KSČM je v Poslanecké sněmovně třetí nejsilnější stranou a v průzkumech veřejného mínění se pohybuje na 2.-3. místě. Tentokrát však Grebeníčkovy zvolení nebylo jednoznačné. Do druhého kola s ním postoupil místopředseda Poslanecké sněmovny Vojtěch Filip. Naopak lídr kandidátky KSČM do Evropského parlamentu, dosavadní místopředseda strany a nejvý-

raznější představitel reformního křídla Miloslav Ransdorf v prvním kole propadl a o funkci místopředsedy se již ani neucházel. Navíc na protest kvůli Grebeníčkovu zvolení (poměr hlasů 187 Grebeníček:157 Filip) sjezd opustil. Podle politiků vládní koalice (ČSSD, KDU - ČSL, US - DEU) i opoziční ODS neudělali komunisté žádnou změnu a jakakoli užší spolupráce s nimi je i nadále nemožná. KSČM vznikla jako nástupnická strana totalitní KSČ v březnu 1990. Prvním předsedou nově vzniklého politického uskupení byl Jiří Machalík, kterého po půl roce vystřídal známý filmový režisér Jiří Svoboda. KSČM má nejširší členskou základnu, komunistů je více než 100 tisíc (Nedělní svět připomněl, že KDU - ČSL má kolem 47 tisíc a ODS asi 22 tisíc členů).

Metro slavilo 30. výročí zahájení provozu

Devátého května tomu bylo přesně 30 let od chvíle, kdy mohli pražští cestující využít prvního otevřeného úseku metra na sedmikilometrové trase Kačerov - Sokolovská (dnes Florenc). Dopravní podnik k této příležitosti vypravil na linku C staré ruské soupravy se strojvedoucími ve stejnokrojích a vydal sérii pamětních jízdenek. V současné době jezdí metro na třech linkách v délce zhruba 50 km. Dvě z nich se již brzy dočkají prodloužení, v roce 2007 by měla začít výstavba čtvrté trasy D z Nových Dvůrů na Žižkov. Na konci června letošního roku se

zprovozní dvě nové stanice trasy C do Ladví a Kobylis. Metro, které ročně přepraví půl miliardy cestujících, výrazně ovlivňuje i ceny bydlení. Podle serveru iDnes je průměrná prodejní cena staršího panelového bytu 3+1 v Praze zhruba 1,6 milionu korun. Podobný byt u metra je tak v průměru asi o 160 tisíc korun dražší.

Václav Klaus navštívil Norsko

Oficiální návštěvu Norska absolvoval 13. a 14.května prezident Václav Klaus s manželkou Lívií. Prezidentský pár pobyt zahájil obědem v královském paláci v centru Osla, který na jejich počest uspořádal král Harald V. Týž den se Klaus setkal i s premiérem Kjellesem Magne Bondevikem a šéfem parlamentu Jorgenem Kosmem. Hostitelé zajistili pro prezidenta ubytování v nejslavnějším hotelu Osla Grand Hotelu, kam dříve chodili nejznámější umělci v čele s dramatikem Ibsenem. Nazítl se Klaus přesunul do druhého největšího města Bergenu. Na tamní vysoké škole ekonomické vysvětlil studentům, proč Česko nemohlo odmítnout vstup do EU (na rozdíl od Norska či Švýcarska si nemůže dovolit nevstoupit a návrat do Evropy si stanovilo jako cíl v roce 1989). Rektor vysoké školy ho pozval na slavnostní oběd a předal mu podle svých slov největší ocenění svého institutu, obrázek klauna, který má ve sbírce třeba norský král Harald V. Klaus se s hlavním městem rozloučil na českém velvyslanectví, kde se sešel s krajany. O pobytu hlavy českého státu v zemi se však Norové z tisku nedozvěděli, protože zaměstnanci největších norských novin stávkovali.

Desítky Rómů žádají ambasádu v Londýně o pomoc při návratu domů

Někteří čeští občané, převážně Rómové, kteří se po vstupu ČR do Evropské unie vydali do Velké Británie za prací, se nyní snaží dostat zpět do vlasti. Od 1.května totiž britské úřady Čechům neplatí sociální dávky, příspěvky na bydlení, ani nehradí speciální dopravu domů, jako tomu dosud bylo v případě neúspěšných žadatelů o azyl. Uhrazení cesty do vlasti nyní požadují po české ambasádě v Londýně. Právě tam se v posledních dnech uchylují desítky občanů, kteří podcenili své finanční možnosti. Podle velvyslanectví se všechny tyto případy řeší běžným způsobem, ambasáda může pomoci jen tím, že zprostředkuje posílání peněz od příbuzných z domova.

Přes 80 000 Čechů nesouhlasí s násilím v televizi

Petice proti brutálnímu násilí a zobrazování sexuality v televizi a filmu, kterou podepsalo přes 80 000 občanů, se 27.května dočkala veřejného slyšení v Senátu. Na akci, kterou zorganizovala iniciátorka petice Věra Lodrová s pomocí senátora Daniela Kroupy, byli pozváni mediální odborníci, psychologové, sociologové a zástupci tří největších televizí. Podle Kroupy by se mělo šíření násilí v médiích trestat jako šíření pornografie. Za tímto účelem chce navrhnout změnu trestního zákona. Tento názor podpořil i psycholog Pavel Říčan z Psychologického ústavu Akademie věd. "Když to může fungovat u pornografie, proč by to nemohlo fungovat u násilí," řekl podle ČTK Říčan novinářům. Pokud by mělo být násilí na ob-

razovce postihováno stejně jako mediální šíření pornografie, hrozily by pachateli až tři roky vězení nebo peněžitý trest. Zástupci televizi jsou však se současným zákonem spokojeni a o tom, na co se smí dívat děti, které podle Lodrové televize ovlivňuje nejvíc, mají rozhodovat rodiče. "Jsem proti jakékoliv regulaci. Současná právní úprava je zcela dostačující. Je třeba apelovat na rodiče, kteří v tom mají velké slovo," uvedl v LN Martin Elger z České televize.

120. výročí narození

Edvarda Beneše

V pátek 28.května proudily k vile a hrobce druhého československého prezidenta Edvarda Beneše v Sezimově Ústí u Tábora davy lidí. Informovala o tom Mladá fronta Dnes. V den výročí totiž Husitské muzeum zpřístupnilo jeho pracovnu a ložnici. Oficiální oslavy výročí se zde konaly již 23.května, kdy Ústí navštívili prezident Václav Klaus a premiér Vladimír Špidla. Prezident Klaus u této příležitosti pronesl projev, ve kterém ocenil Benešův přínos naší vlasti (plné znění projevu na www.klaus.cz). Slavil také Český Krumlov. Veteráni druhé světové války zde 28.května odhalili Benešovu bustu. Přítomní byli i piloti RAF, kteří vytvoření busty iniciovali.

Středoevropští prezidenti se sešli v Rumunsku

Rumunské letovisko Mamaia ležící na břehu Černého moře se 27. a 28.května stalo místem setkání hlav států zemí střední Evropy. Českou republiku zastupoval Václav Klaus. Pro slovenského prezidenta Rudolfa Schustera, kterému v polovině června vyprší mandát, byl tento summit zřejmě poslední

zahraniční návštěvou ve funkčním období. Nejvíce diskutovanými body programu byly rozšiřování EU (v roce 2007 o Bulharsko, Rumunsko a možná i Chorvatsko), dopady tohoto procesu na nové i původní členské země a investiční možnosti v oblasti západního Balkánu. Stranou nezůstal ani irácký konflikt. Rumunský prezident Ion Iliescu uvedl, že rumunské jednotky zůstávají na místě, aby se nezhoršovala bezpečnostní situace. Schůzky v Mamaie se zúčastnili prezidenti Albánie, Bosny a Hercegoviny, Bulharska, Česka, Chorvatska, Maďarska, Makedonie, Moldavska, Německa, Polska, Rakouska, Rumunska, Slovenska, Slovinska, Srbska a Černe Hory a Ukrajiny. Pouze Ital Carlo Ciampi se omluvil kvůli nemoci. U vzniku těchto pravidelných setkání stál v roce 1994 Václav Havel, když pozval původně mnohem užší okruh státních představitelů sousedních států do Litomyšle.

Ze Slovenska

Rómské děti se do společnosti zapojí, když je nebudou vychovávat rodiče, řekl evropský velvyslanec na Slovensku

Odebírat rómským rodinám děti a posílat je do internátních škol podle velvyslance Evropské komise na Slovensku Erica van der Lindena pomůže zapojit malé Rómy do společnosti. "Je nezbytné posílit vzdělávací systém tak, aby, a to říkám v uvozovkách, rómské děti byly přinuceny zůstat od pondělního rána do pátečního odpoledne v internátních školách, kde by byly soustavně vystaveny vlivu hodnot dominujících v naší společnosti," citovaly Lidové noviny van der Linde-

nův výrok pro nizozemskou televizi. Důležité podle něho je, aby byly rómské děti vystaveny určitému systému hodnot a zvykaly si na něj. "Příští generace Rómů by tak měly větší šance lépe obstát ve většinové společnosti," dodal. Údajně také řekl, že rodiče by k internátní výchově mohla přesvědčit určitá finanční částka. Na vyjádření už zareagovali samotní slovenští Rómové. Někteří souhlasí bez podmínek, jiní otevřeně přiznávají, že by peníze za souhlas byly vítaným přílepšením k nízkým sociálním dávkám. Van der Lindeno okamžité odvolání požadovala bruselská Evropská rómská informační kancelář, která jeho slova chápe jako výzvu k násilnému odebírání rómských dětí jejich rodičům. V otevřeném dopise vyzvala Evropskou komisi, aby diplomata z postu v Bratislavě odvolala. Velvyslanec ve funkci sice zůstává, ale za svůj výrok se musel veřejně omluvit a podle rozhodnutí EK se už v médiích k otázce slovenských Rómů nebude vůbec vyjadřovat.

Premiér Mikuláš Dzurinda a prezident Rudolf Schuster navštívili ČR

Ve čtvrtek 20.května podepsal v Praze předseda vlády Mikuláš Dzurinda se svým českým protějškem Vladimírem Špidlou memorandum, které vyjadřuje zájem obou vlád pokračovat v dosavadní úzké politické, ekonomické a kulturní spolupráci i po vstupu do Evropské unie. "Podepsali jsme memorandum, které Česká republika má jen se Slovenskem a s žádnou jinou zemí na světě se podobný dokument nechystá podepsat," zdůraznil podle www.ceskenoviny.cz Špidla. Dzurinda připomněl, že některé pro-

středky vzájemné spolupráce po vstupu do EU zanikly jako například česko - slovenská celní unie, ale jiné budou v plné míře zachovány. Zároveň zdůraznil, že vztahy mezi Českem a Slovenskem nebyly nikdy tak dobré jako v této době. Premiéři dále jednali o režimu na společných hranicích, o budoucnosti visegrádské spolupráce, rekonstrukci Iráku a o červnovém summitu EU, který se bude týkat budoucí evropské ústavy. Dzurinda svému hostiteli přivezl přihlášku na košický maraton. "Pokud se dokážu připravit, bude to můj první maraton v životě. Těším se, že jej s Mikulášem poběžíme společně," řekl Špidla podle Lidových novin. V oboře Hvězda si spolu dali i první desetikilometrový trénink. V pátek slovenský předseda vlády navštívil Český Krumlov. Odstupující prezident Rudolf Schuster navštívil ČR pravděpodobně naposledy v roli hlavy státu 25. a 26.května. Krátce se setkal s předsedou Poslanecké sněmovny Lubomírem Zaorálkem, poté s manželkou Irenou odjel na lánský zámek. Zde v úterý poobědval s Václavem Klausem a setkal se i s lánskými občany. Ve středu uctil na místním hřbitově památku Tomáše Garrigua Masaryka a v Praze se sešel také s exprezidentem Václavem Havlem a s premiérem Vladimírem Špidlou. V polovině června vystřídá Schustera ve funkci Ivan Gašparovič. Ještě před zvolením avizoval, že jeho první zahraniční cesta by vedla do Prahy.

Bratislava hostila

Parlamentní shromáždění Severoatlantické aliance

Bratislava se 28.května na pět dnů stala místem Parlamentního shromáždění člen-

ských států NATO. Ústředním tématem zasedání byla afghánská operace. Velení nad jednotkami v Afghánistánu převzalo NATO v roce 2003 od ISAF (International Security Assistance Force). Předseda shromáždění Doug Bereuter uvedl, že v současnosti je zcela nezbytné, aby členské státy vyslaly do Afghánistánu další vojenskou techniku a pěchotu a současně apeloval na zainteresované politické představitele, aby projevíli dostatek vůle k těmto krokům a realizovali je ještě před nadcházejícími volbami v této asijské zemi. NATO v současnosti v Afghánistánu disponuje 6500 vojáků, kteří udržují v relativním bezpečí hlavní město Kábul a jeho blízké okolí. Vliv ve zbytku země si rozdělili kmenoví náčelníci, kteří dle posledních zpráv opět začali spolupracovat s narkomafiemi. Druhým důležitým bodem zasedání bylo rozšiřování aliance. Bereuter potvrdil, že vstup do aliance bude umožněn všem evropským zemím, které projeví zájem. Konkrétně jmenoval Chorvatsko, Albánii a Makedonii, jejichž přijetí by se mělo uskutečnit nejpozději do roku 2007. Zasedání doprovázela přísná bezpečnostní opatření, a to také kvůli nálezu dvou balíčků s plastickou trhavinou nedaleko místa konání den před zahájením. Parlamentní shromáždění NATO bylo založeno v roce 1955 pod názvem Severoatlantické shromáždění NATO a jedná se o meziparlamentní organizaci členských států NATO. Má poradní hlas a jeho cílem je prohlubovat spolupráci mezi jednotlivými členskými státy.

Ekonomika

Obavy z růstu cen se po vstupu České republiky do EU zatím nenaplnily

Ceny některých potravin (pečivo, maso, uzeniny) po vstupu země do unie mírně klesly, což se ale nedá říct o banánech, jejichž cena za kilogram dosahuje v některých obchodech až 30 korun (vyšší clo za dovoz zboží mimo země EU). Podle Českého statistického úřadu v dubnu vzrostly výrobní ceny v průmyslu a v zemědělství, a tak v nejbližší době lze očekávat zdražení i v potravinářském průmyslu. Některé restaurace zvedly ceny ihned po vstupu až o 10%, majitelé jiných ovšem zdražují jen pozvolna (služby v pohostinství se nově daní místo sníženou sazbou 5% sazbou základní 19%). Největší pohyb cen nastal u pohonných hmot. Benzín zdražil na některých místech až na 30 korun za litr (Praha, Jižní Čechy). Za poslední týden to bylo o 60 haléřů a od začátku roku skoro o 3,50 Kč. Zdražení pohonných hmot je ale záležitostí celého světa a se vstupem do Evropské unie nemá nic společného. Podle Lidových novin je situace stejně závažná, jako byla během první války s Irákem v roce 1991. Ceny elektroniky naopak klesají každý měsíc, a tak například DVD přehrávač stojí třetinu částky, za kterou byl k dostání před třemi nebo čtyřmi lety.

Mladoboleslavská Škoda zvolena nejlepším zaměstnavatelem v ČR

Škoda Auto zvítězila ve druhém ročníku ankety Zaměstnavatel roku, kterou organizuje internetový portál Fincetrum.cz spolu s finanční skupinou Credit Suisse.

Druhé místo obsadila podle hlasování odborníků Česká spořitelna a třetí elektrárenský kolos ČEZ. Cílem soutěže je hodnotit politiku velkých domácích firem vůči jejich zaměstnancům a na souboru kritérií posoudit, jak je příjemné pro firmu pracovat. Nejedná se jen o to, jak dobře firmy platí, byť všichni tři vítězové mají na české poměry vysoké mzdy. Každá z nich v průměru překročila hranici 20 tisíc korun hrubého měsíčně (průměrný plat v zemi byl loni 16,917 Kč). Boduje se také to, jaké nabízejí podmínky k práci či k vzdělávání, uvedl pro MFD Petr Kadlec, šéf personální poradenské společnosti Hay Group, která se na vyhodnocení soutěže podílela. Vedle odborných porotců hlasovala o zaměstnavateli roku také veřejnost, u níž letos nejvíce zabodovala počítačová společnost Hewlett-Packard, následována Eurotelem a sklářskou firmou Glaverbel.

Kurzovní listek České národní banky 8. 6. 2004 (střed)

EUR, 1	31.245
Kanada, 1	18.915
Slovensko, 100	78.367
USA, 1	25.417

Kultura

Festival Zlatá Praha 2004

Obecní dům v Praze hostil od 8. do 12. května 41. ročník Mezinárodního televizního festivalu Zlatá Praha, na kterém se představilo 120 pořadů s hudební a taneční tematikou z 31 zemí. "Letos přišly pořady z tak vzdálených zemí, jako je například Nový Zéland. To nás těší nejen kvůli té geografické vzdálenosti, ale především proto, že je to země přece jenom se specifickou kulturou, odlišnou od našich evropských

zvyklostí, s kulturou národní, velmi svébytnou," řekl Rádiu Praha ředitel festivalu Tomáš Šimerda. Hlavní cenou Grand Prix Golden Prague porota ocenila švýcarský animovaný dokument Jiné město režiséra Carla Ippolita. Kromě Grand Prix se tradičně udělují čtyři České křišťály. Získaly je francouzský záznam Verdiho opery La Traviata (kategorie živých záznamů), kanadská Amélie (kategorie přepracovaných programů), animovaná verze Janáčkovy Lišky Bystroušky britské BBC (kategorie hudebních pořadů pro televizi) a nizozemský snímek o americkém skladateli Eliot Carter: Labyrint paměti (kategorie dokument). Čestné uznání poroty získal rakouský pořad Imagine (o slavné písni Johna Lennona), a německé snímky Furtwangle-rova láska a Svěcení jara.

Jára Cimrman má pamětní desku v Londýně

Česká ambasáda v Londýně 30. května odhalila pamětní desku připomínající českého génia (polyhistora) Járu Cimrmana. Slavnostního ceremoniálu se zúčastnili přední čeští badatelé v oboru cimrmanologie Ladislav Smoljak a Zdeněk Svěrák. Doslovný text desky www.cimrman.at: "Na schodišti domu P. Jamese Heywooda, který stál v těchto místech, si r. 1908 česky génius Jára Cimrman narazil koleno. Proto ho na patentním úřadu předběhl T. A. Edison s vynálezem heliokoptéry a proto ho na londýnských olympijských hrách předběhli v maratónu atleti jiných národů."

Dny Těšínského Slezska - Dobry den, dzien dobry, witejcie ludziczekowie

Takto ve dvou jazycích (českém, polském) a jednom nářečí (slezském) uvítal v so-

botu 29.května moderátor návštěvníky Dnů Těšínského Slezska (DTS). Ve Valdštejnské zahradě pod Pražským hradem se uskutečnil nultý ročník dvoudenní přehlídky toho "nejlepšího, co tento národnostně, kulturně a jazykově možná nejpestřejší region ČR nabízí," jak uvedl předseda Senátu Petr Pithart, pod jehož záštitou se festival konal. Těšínské území patřilo v minulosti polskému a českému království, habsburské monarchii, německé říši i polskému, československému a českému státu. Po násilném rozdělení tohoto regionu v roce 1920 mezi polský a český stát zůstala za českými hranicemi početná polská národnostní menšina, která si dodnes uchovává svoji jedinečnou kulturu a díky polským školám i svůj jazyk. Většina účinkujících na DTS pochází právě z této menšiny. Cílem bylo přiblížit tradice, kulturu a jazyk celého severovýchodního regionu ČR. V sobotu ve slezském nřeči zapívala country kapela Blaf, country tance a polku spojila taneční skupina Kanafas. Největší ovace si však vysloužili Gimnáci z Vendryně svými živými pyramidami vysokými až 6 metrů. Večer, ve Valdštejnském paláci, vystoupily pěvecké sbory Melodia a sbor Církve bratrské z Hrádku. Závěr tvořila hudba Třineckého komorního orchestru. V neděli se zájemci mohli seznámit s tradičními tanci a kroji.

Sport

* Na mistrovství Evropy v plavání v Madridu vybojovala Ilena Hlaváčková pro Českou republiku vůbec první zlatou medaili v dlouhém bazénu na znakařské padesátce. Ve finále porazila svoji

největší soupeřku Španělkou Ninu Zivanevskou časem 29 vteřin o tři setiny.

* Letos poprvé startoval Závod míru v Bruselu, odkud se pak přes Německo a Polsko dostal v sedmé etapě do České republiky. Cíl byl 16.května v Praze na Staroměstském náměstí. Jako první Ital v sedmapadesátileté historii Závodu míru ho vyhrál Michele Scarponi, druhý byl Polák Slavomír Kohut a třetí Švýcar Roger Beuchat. Nejlepší Čech Luboš Kejval dojel na devátém místě.

* Na ME v rychlostní kanoistice v Poznani získali čeští reprezentanti dvě zlaté medaile ve sprintu - v závodě na 200 metrů zvítězila deblkanoe Petru Fuksy a Netušila. Na stejné trati spolu s Janem Břečkou a Karlem Kožíškem vyhráli i v kategorii čtyřkanoí. Martin Doktor získal dva bronz - na 200 metrů a na kilometru.

* Na mistrovství světa ve sjezdu na divoké vodě v německém Garmisch-Partenkirchenu vystoupili čeští kajakáři na stupně vítězů hned třikrát. Zlatou medaili získala kajakářská hlídka ve složení Robert Knebel, Kamil Mrůžek a David Knebel. Prvně jmenovaný uspěl i v individuálním klasickém závodě, kde obsadil druhé místo za Italem Mercatim. Knebel tímto dvojitým úspěchem ukončil svou kariéru. Třetí cenný kov přidal Tomáš Slovák ve sprintu, vítězem se stal Francouz Hybois.

* Mužstvo českých florbalistů na mistrovství světa v Curychu zastavil až ve finále celek Švédska. Češi prohráli 4:6, přesto je stříbrná medaile historickým úspěchem českého florbalu. Švédové vyhráli všech pět dosud konaných mistrovství.

*Našich díky květ
nechť oslaví Vašich sedmdesát let,
ať Váš elán nikdy nepomine
nám všem drahý Antoníne!*

**K významnému životnímu jubileu
upřímně blahopřejeme
redaktorovi Hlasů národa,
našemu milému panu profesorovi**

Antonínu Jandáčkovi,

**přednímu pracovníkovi v četných
krajanských organizacích a spolcích,
neúnavnému učiteli jazyka českého a
anglického v mnoha generacích studentů
a obětavému vzdělavateli
na „národa poli dědičném“.**

**Vážený pane profesore, k Vaším sedmdesátým
narozeninám Vám na Nebeském Otci na
přimluvu Vašeho patrona svatého Antonína
vyprošujeme a z celého srdce přejeme hojnost
Božího požehnání, pevné zdraví a dostatek sil a
duševní svěžesti do dalších let života. Upřímně
Vám děkujeme za dlouholetou spolupráci
s naším měsíčníkem a za velmi zajímavé a
poutavé články o historii našeho národa v jeho
v anglické části. Těšíme se ještě v Hlasech
národa na dlouhou řadu jejich pokračování.**

*Jménem členů redakce Hlasů národa a
jménem přátel z České Misie v Chicagu
Fr. Dušan Hladík*

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Pout' národů v Mariazell 21. - 23. května 2004

Středoevropské katolické dny 2003 - 2004

Při své první pastorační návštěvě Rakouska, která se konala v rámci celostátního setkání katolíků v roce 1983, připomněl papež Jan Pavel II. křesťanům jejich společnou odpovědnost za Evropu. Evropská tematika byla podstatnou náplní také dalších dvou návštěv papeže v Rakousku, ale také ve všech zemích střední Evropy. Svatý otec v roce 1988 ve vídeňském Hofburgu zdůraznil "Nikdy se nesmíme smířit s tím, že státy a národy, zvláště když jsou sousedy, vedle sebe stojí jako cizí a bez vzájemné vazby," a při pastorační návštěvě v roce 1998 vyzval Rakousko, aby v srdci Evropy plnilo úlohu mostu. Právě tato papežova slova se stala pro tamní katolíky naléhavým úkolem a závazkem a rakouské katolické organizace začaly přemýšlet o organizaci dalšího setkání katolíků v prvních letech 21. století. Evropská tematika se tak stala hlavním tématem katolických dnů, především v souvislosti s plánovaným rozšiřováním Evropské unie (EU).

Proto byly ke spolupořádání Středoevropských katolických dnů (SEKD) přizvány biskupské konference okolních zemí střední Evropy usilujících o členství v EU. V tomto smyslu zahájil na podzim roku 2001 vídeňský arcibiskup kardinál Christoph Schönborn jednání s předsedy biskupských konferencí z Bosny a Hercegoviny, Chorvatska, Polska, Slovenska, Slovinska, České republiky a Maďarska, které nakonec 8.1.2002 vyústilo v rozhodnutí o společném pořádání SEKD, které tak spojují 107 diecézí a kolem 60 milionů katolíků.

SEKD se konají bezprostředně po dosud historicky největším rozšíření EU 1.5.2004 o deset nových členů. Tomuto procesu pokračujícího sjednocování zemí našeho kontinentu se církev nejen

neuzavírá, ale od samého počátku jej aktivně podporuje s vědomím, že křesťanství je jedním z centrálních a nosných kořenů Evropy. V popředí proto stojí vyznání, které je vyjádřeno mottem "Kristus - naděje Evropy". V těchto slovech je také nastíněna podstata této společné cesty, jejímž vyvrcholením se stala v rámci Středoevropského katolického dne Pout' národů do štyrského mariánského poutního místa Mariazell ve dnech 21. až 23.5.2004.

Historie Mariazell

Málokdo ví, že první kostel v Mariazell byl českého původu. Letopočet 1200, uvedený na hlavním portále baziliky, lze pokládat za rok zahájení stavby románské kaple, kterou postavil hrabě Jindřich Vladislav Moravský z vděčnosti za uzdravení z těžké nemoci. První písemná zmínka o "Celle" (cella latinsky komůrka, kaplička, cela) pochází z roku 1243.

Legenda vypráví o vzniku poutního místa takto: Opat Otter z benediktinského kláštera St. Lambrecht vyslal v roce 1157 mnicha jménem Magnus do okolí dnešního Mariazell, které klášteru náleželo. Mnich Magnus měl pečovat o duchovní život tamních obyvatel. S dovolením opata si na svou cestu vzal sošku Panny Marie z lipového dřeva. Večer 21.12. roku 1157 mu cestu zatarasil skalní blok. Magnus se obrátil s modlitbou k Panně Marii, na jejíž přímlihu se skála rozestoupila a on mohl pokračovat v cestě. Když dorazil k cíli, postavil sošku Madony na pařez a vybudoval si celu (německy Zelle), která mu sloužila zároveň jako kaple i jako přístřeší. "Maria v cele" dala místu název a stala se vyhledávaným cílem poutníků.

Uherský král Ludvík Veliký dal v roce 1370 postavit dodnes zachovanou kapli, jako poděkování za vítězství nad nepřáteli křesťanské víry na východě. Kolem roku 1500 je již Mariazell známé jako mezinárodní poutní místo. Poutníci přicházeli na toto mariánské poutní místo ve Štýrsku z Bavorska, Čech a Moravy, Slovenska, Francie, Itálie, Chorvatska, Polska, Německa a Švýcarska. Největší počet poutníků přicházel především z Rakouska a Maďarska.

Nový rozkvět zaznamenává Mariazell v době baroka a stává se jakýmsi centrálním poutním místem Rakousko-uherské monarchie, součástí významné duchovní tradice a duše národů střední Evropy. Dosavadní gotický chrám už nestačil přívalu poutníků, a proto byl přestavěn v barokním stylu (1644 - 1683) do dnešní podoby.

Po pádu tzv. železné opony se opět výrazně zvýšil počet poutníků, kteří tak navazují na generace svých předků, jejichž cílem byla milostná soška Matky Boží, která je od věků nazývána "Magna Mater Austriae", "Mater Gentium Slavorum" a "Mater Hungarorum".

Do Mariazell se vypravily tisíce poutníků

Mnozí lidé putující do Mariazell chápali Pout' národů jako životní duchovní cestu. Proto bylo možné potkat desítky pěších poutníků ve stáří několika let až po velmi zdatné osmdesátníky. Též cyklistických skupinek bylo na silnicích do Mariazell více než obvykle. Většina poutníků však dala přednost autobusové dopravě. Velkému zájmu cestujících se těšila i místní úzkokolejná trať, jež se proplétá krajinou zdejších hor.

Na pěší pout' z České republiky do Mariazell se vydalo celkem 170 osob. Poutníci z Velkého Meziříčí a Valče se sešli ve Vranově nad Dyjí, odkud vyšli společně pod vedením ostravsko-opavského biskupa Františka Lobkowicze do Mariazell. Poutníci na kolech vyrazili pod vedením královéhradeckého světitelů biskupa Josefa Kajneka v počtu 108 osob. Záštitu nad uspořádáním cyklistické poutě převzala organizace OreI. Druhá cyklistická skupina se vydala na cestu z Prostějova, kde na kola nasedlo 59 poutníků.

Pátek patřil mladým

Poutní program v Mariazell začal v pátek 21.5. od 20.00 hodin v místní bazilice zahajovací slavností mládeže, jejíž organizace byla svěřena České republice. Přípravy programu se ujali členové brněnské hudební skupiny pod vedením Štěpána Policera, děvčata z brněnského biskupského gymnázia a účinkující z dramatické skupiny ATak z Bratislavy. Celkem se jednalo o 119 mladých lidí. Modlitební večer v bazilice byl zahájen představením jednotlivých národů. Tři moderátoři a jedna moderátorka na úvod pozdravili poutníky v osmi národních jazycích. Poté uvítal účastníky programu vídeňský arcibiskup kardinál Christoph Schönborn, který zdůraznil, že současná Evropa touží po viditelném svědectví křesťanské víry. Velké množství mládeže, které zcela zaplnilo baziliku v Mariazell, je podle kardinála Schönborna příkladem svědectví, jaký význam má křesťanství pro mnoho mladých lidí v současné Evropě.

Dramatická inscenace Tanečního divadla ATak z Bratislavy s názvem "Kam letíš, človče" byla zamyšlením nad problémy současného světa. Zobrazovala situaci člověka, který v sobě nachází odvahu vybočit z anonymního davu konzumní společnosti, a stává se tak zdrojem pohoršení i inspirace pro své okolí. O osobních prožitcích své víry vyprávěli ostatní účastníci z Rakouska, Slovenska a Chorvatska. Zvláště svědectví chorvatské dívky, která popisovala význam křesťanství v situaci národa zmítaného válečným konfliktem, vyvolalo bouřlivou odezvu.

Kolínský arcibiskup kardinál Joachim Meissner poté pozval všechny mladé na XX. světový den mládeže, který se bude konat v Kolině nad Rýnem v srpnu 2005. Na závěr slavnosti se uskutečnila adorace s eucharistickým průvodem, kterou vedl ostravsko-opavský biskup František Lobkowicz. Následná "modlitební noc v bazilice" trvala až do 6.30 hodin následujícího dne.

Papež Jan Pavel II. pozdravil poutníky prostřednictvím televizního mostu.

Vrchol Pouti národů v Mariazell

Do Mariazell směřovaly od brzkého sobotního rána 22.5. kolony autobusů a automobilů. Program zahájily Ranní chvály v bazilice. Následovalo procesí se sochou Madony s dítětem k asi čtyři kilometry vzdálenému letišti do poutního areálu, kde se konala hlavní bohoslužba přenášena televizí. Nad hlavami desetitisíců poutníků se poprvé rozeznělo osm nových zvonů, které symbolizují účastnické země SEKD. Zvony jsou darem rakouské katolické církve církvi Bosny a Hercegoviny. Po skončení SEKD budou jako znamení jednoty umístěny do renovovaného kostela v Kupres na území sarajevské diecéze. Na pódiu – v bezprostřední blízkosti Mariazellské Madony hořely přes metr vysoké svíce, které byly darem středoevropských národů. Svíce z České republiky vyrobila firma Krab ze Zakřan u Brna a motivem českého lva s lipovými listy a hvězdami ji ozdobily sestry z karmelitánského kláštera v Praze.

Úvodní pozdrav pronesl biskup z diecéze Graz-Seckau Egon Kapellari. Srdečně přivítal shromážděné křesťany z mnoha zemí Evropy, papežského legáta kardinála Angela Sodana, přítomné kardinály, biskupy, kněze, řeholní osoby a představitele politického a kulturního života, včetně čtyř prezidentů účastnických zemí.

Kardinál Sodano uvedl pozdrav papeže Jana Pavla II., který byl poté promítán na celoplošných obrazovkách. V něm Svatý otec zdůraznil, že dnes a tady nejde o nic menšího než o budoucnost lidstva na našem kontinentu.

Kázání pronesl vídeňský arcibiskup kardinál

Christoph Schönborn, přinášíme zde jeho plné znění:

Pochválen buď Ježíš Kristus! "Putujeme k Matce milosrdenství", zpívá se v jedné staré poutní písni. Nikdy předtím neputovalo tolik poutníků najednou sem, k Matce Boží do Mariazell. Nikdy předtím se tu nesešlo tolik národů střední Evropy. A nikdy předtím mezi sebou poutníci neuvítali tolik lidí zodpovědných za církev a stát:

* Vás, ctihodný pane kardinále – legáte – a skrze Vás našeho Svatého otce, který Vás poslal jako svého osobního zástupce. Na vaše přání budu dnes hovořit.

* Vás, kardinály, biskupy a kněze, kteří v těchto hodinách obzvlášť cítí, jakou velkou odpovědnost jim přináší tato doba, která vše obnovuje.

Papežský legát kardinál Angelo Sodano, který zastupoval Svatého otce.

* Vás, prezidenty Bosny, Slovenska, Maďarska, Rakouska a Evropské komise, kteří jste přijeli, protože cítíte, že přes veškerou rozdílnost úkolů stát i církev slouží stejným lidem. Řada z Vás přijela zdaleka a vynaložila veliké úsilí. Nyní jste ale otevření, protože jste z každého planoucího srdce ucítili něco, bez čeho v nás a s námi lidmi nemůže vyrůst nic nového. Tak zdravím:

- Vás, milí poutníci z Maďarska! (maďarsky)
- Vás, milé sestry a bratři z České republiky! (česky)
- Vás, milí poutníci z Chorvatska a Bosny a Hercegoviny! (chorvatsky)
- Vás, milí poutníci ze Slovinska! (slovensky)
- Vás, milé sestry a bratři ze Slovenska! (slovensky)
- Vás, milí poutníci z Polska! (polsky)
- A Vás, milé sestry a bratři, kteří pocházíte z jiných zemí a obzvláště Vás, kteří jste do Mariazell přijeli z Rakouska. A Vás, kteří jste s námi v tuto hodinu spojení skrze rozhlas a televizi. (německy)

Písmo svaté nám dnes připomíná dvě události. Pomáhají nám alespoň částečně pochopit význam velké "Pouti národů".

1. Je to svatba v Káni galilejské. Ježíš, jeho matka a učedníci jsou mezi pozvanými na tuto slavnost. Poprvé je zjevné, že tam, kde je přítomen Boží majestát v osobě Ježíše Krista, není nic nemožné. Voda se změní ve víno, v hluboký symbol pravdy, radosti a života. I my jsme se sešli k velké slavnosti. Ke slavení liturgie – svatební hostině lásky mezi Bohem a lidmi. Ježíš je mezi námi. A Maria, jeho matka. Pozorně sleduje, co potřebujeme a co nám chybí. My sami jsme se křtem stali Ježíšovými učedníky. Nám říká Matka Boží ono velké, trvalé slovo: "Co ON Vám říká, to číňte!" V této hodině se Mariino slovo stává zároveň otázkou pro každého z nás:

- Slyšeli jsme, co nám řekl – jako lidem mezi lidmi, národům mezi národy, jako křesťanům mezi křesťany?
- Nesouvisí osud Evropy také s tím, že jsme toto slovo příliš často zapomínali, příliš často zrazovali?
- A znamená naše rozhodnutí putovat do těchto míst, že jsme se poučili z toho, co se stalo na území Evropy – jako lidé, jako národy, jako křesťané?

2. A tady je poselství ze Skutků apoštolů: Apoštolové, ženy, příbuzní Ježíše – ti všichni se shromáždili s Marií k modlitbě ve večeradle. Čekají na to, co jim přislíbil Zmrtvýchvstalý: "Dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí." Toto místo zde s výhledem na mariazellskou baziliku je dnes velkým večeradlem. V očekávání Letnic jsme se shromáždili i my – ženy a muži, mladí a staří, kněží i laici. Společně se modlíme za sílu Ducha svatého. Za jeho pomoc pro naše země a národy. A za mír pro Evropu, která byla rozdělena za tak silných a hrozných bolestí – a která znovu srůstá živena tolika nadějemi, ale i pochybnostmi a obavami. Prosíme o sílu shůry, abychom poznali, co je správné, a to pak činili. O odvahu svědčit o své víře.

3. Statisíce, i miliony lidí v uplynulých letech poznaly, jak vysoká může být cena za tuto odvahu. Řada z Vás, milé sestry a bratři, kteří dnes žijete ve svobodě a účastníte se "Pouti národů", sama na sobě a na osudu svých rodin prožila, jaké strašné utrpení našim zemím přinesly antikřesťanské a bohapusté ideologie nacionálního socialismu a komunismu. Pro Vás platí slova sv. Petra – slyšeli jsme je ve 2. čtení: "I kdybyste museli trpět pro spravedlnost, blaze vám!" (1Petr 3,14) V těchto chvílích vzpomínáme na ty sestry a bratry, kteří pro svou víru a službu bližním zemřeli v táborech a věznicích. Jim a všem, kteří v těžkých dobách "měli v srdci posvátnou úctu ke Kristu Pánu" (srov. 1Petr 3,15), patří náš dík a náš obdiv. Jako křesťané žijeme z vědomí, že u Boha se nic neztratí ani nezapomene: žádná slza, žádné utrpení. A žijeme z

naděje, že všechny tyto oběti padly do země, aby této krvi prosáklé Evropě přinesly nové plody a nechaly opět rozkvést její staré křesťanské kořeny.

Co od nás dnes požaduje křesťanská víra – a za co vyprošujeme Boží pomoc nejvíce? Rád bych zmínil tři úkoly, které jsou zároveň nadějemi:

1. Žalmista se modlí a vyznává: "Se svým Bohem zdolám hradbu" (Žl 18,30). 15 let uběhlo od doby, kdy padla "železná opona" – a my všichni vděčně vzpomínáme na rozhodující přínos Svatého otce. Ale některé zdi dosud stojí: Zbytky starých předsudků, nedůvěry a obviňování – a sklon, dívat se na ostatní shora nebo mít před sebou navzájem strach.

Jako křesťané vyprošujeme "sílu shora"

- abychom tyto zdi přeskročili
- abychom se konečně vzájemně setkávali "ve stejné výši očí"
- abychom v každém člověku – nezávisle na jeho řeči, kultuře či náboženství – viděli obraz Boží

Takovému pohledu nás může naučit Maria. Ona nikdy nikoho nepřehlídí. Přijímá všechny své děti.

2. Druhá naděje, kterou nám dává víra, je nám velkou pomocí při srůstání Evropy. Dennodenně cítíme obavy řady spoluobčanů, že spojená Evropa povede ke ztrátě samostatnosti a rozmanitosti kultury a tradice. Jako křesťané se modlíme za jednotu, ve které rozmanitost nerozděluje, nýbrž obohacuje. Mariazell je toho symbolem. Všechny naše národy cítí už dlouhou dobu vnitřní blízkost k tomuto požehnanému místu. Zde v Mariazell se hlásíme ke křesťanským základům Evropy – s vědomím, že právě ony jsou schopné přispět k evropskému sjednocování, ba dokonce jsou k němu velmi potřebné. Ovšem: Pohled na toto místo a desetitisíce poutníků, kteří následovali hlas Matky Boží z Mariazell, nás nesmí mást: Desetiletí bezbožnosti na východě i západě zanechala ve všech našich národech hluboké stopy. O to důležitější je naslouchat hlasům, které nás křesťany – často zvenčí – upozorňují na nezastupitelnost naší víry a naší služby na velkém staveništi Evropy. Myslím na amerického učence a věřícího Žida Josepha H. H. Weilera, který nás teprve před několika dny upozornil, že vidí křesťanství jako pramen života tohoto kontinentu a jako motor evropského sjednocení. Myslím také na muslimského bosenského básníka Dzevada Karahasana, který nás před rokem povzbuzoval k zahájení Středoevropských katolických dnů těmito dojímavými slovy: "Redukovat Evropu na křesťanství by byla velká škoda. Ale zapomenout na křesťanství by znamenalo katastrofu."

3. Sestry a bratři! "Co vám ON říká, to číňte." Podívejme se v tuto hodinu na ty velké Evropany, kteří přesvědčivě následovali Mariino slovo: "Co vám ON říká, to číňte." Tedy Benedikta a Františka, velkou a malou Terezii, krále Štěpána a Jana Nepomuckého, Cyrila a Metoděje, Editu Steinovou a P. Maxmiliána Kolbeho, Jana XXIII. a nově Ivana Merze. Oni a řada dalších křesťanů pomáhala do dnešních dnů stavět evropský dům. Pomáhali s přetvářením tohoto kontinentu na místo lidskosti a krásy, solidarity a srdečnosti. Neúnavně bojovali proti opomíjení Boha a nelidskosti – i mezi křesťany – proti zlobě a hlouposti. Znovu vystavěli to, co zničila slepá nenávisť. Tišili a napravovali tam, kde bída a nouze srazily na kolena. Byli světlíky naděje tam, kde noc beznaděje hrozila všechno pohltnout. V nich je patrný největší Boží dar – jeho nekonečné milosrdenství. Pokud oni, svatí, ztělesňují naději Evropy jako láskyplné spolubytí, pak by opomenutí křesťanství bylo skutečnou katastrofou. Přesto existují i dnes: skrytí svatí dnešních dnů. Hrdinové lidskosti, milosrdenství, původci míru a bojovníci za spravedlnost a solidaritu. To jsou dnes nositelé naděje pro Evropu. Neexistuje země, ani žádný národ, který by je nepotřeboval. Co je tedy potřeba udělat?

• Především: Evropa dnes potřebuje ochranu lidského života – od jeho počátku až ke konci. Být křesťanem znamená ujmout se nenarozených a budoucí matky v nouzi nenechat samotné a bez pomoci. Být křesťanem znamená také doprovázet umírající – "v náručí a ne rukou jiného člověka mají umírat", jak říkal kardinál König, který je v tuto hodinu určitě s námi.

• Evropa potřebuje spravedlnost a solidaritu. Být křesťanem znamená aktivně se zasazovat o ty, kteří nedokáží udržet krok s bouřlivými změnami. O mladé, kteří nemají žádné šance na vzdělání. O ženy a muže, kteří ztratili svou práci, anebo se o své pracovní místo strachují. O staré, kteří nemohou využít se svou penzí.

• Evropa potřebuje časy a prostory pro svaté. Bojujme tedy za to, aby neděle zůstala zachována jako den společenství s Bohem a lidmi. A já vás prosím: Hledejte možnosti, jak udržet otevřené kostely. Lidé hladoví po setkání s Bohem. Zde v Mariazell vyprošujeme sílu Ducha svatého. Zde svěřujeme nás, naše země a naše rodiny ochraně Panny Marie. Chceme odsud odjíždět posílení ve víře a s pevnou nadějí v Krista. Abychom v této nové Evropě, řadě hledajících, skeptických, úzkostlivých a malomyslných, mohli ukázat: "Kristus je opravdovou nadějí Evropy!" V tomto duchu nás – národy střední Evropy – volá Matka Boží z Mariazell:

• Důvěřujte si navzájem – tak jako Bůh důvěřuje vám.

• Rozumějte si a snášejte se navzájem – tak jako On nás přijímá se všemi našimi chybami a slabostmi, našimi velkými slovy a malými skutky.

• Učte se navzájem – protože v každém z vás se otevírá nový, jiný pohled na toho, který nás stvořil.

• Především ale milujte se navzájem – protože On nás miloval jako první a bude nás milovat jako poslední. Amen.

V Mariazell po dešti a vánici přece nakonec vysvitlo slunce.

s obilnými zrnky je symbolem prosby, aby Pán požehnal setbu evangelia, které musí být v naší zemi znovu s trpělivostí zaséváno.

* Chorvatsko: Symbolem díky je ikona Panny Marie, kterou chorvatská církev vyjadřuje svou vnímavost k možnosti ekumenického dialogu a svou vděčnost. Jde zvláště o dialog s pravoslavnými křesťany. Symbol prosby byl rozdělen do tří částí a vztahuje se k tématu rodiny a demografie – dokument Chorvatské biskupské konference "Direktorium pro pastorační rodin v církvi v Chorvatsku", křestní roucho a snubní prsteny.

* Maďarsko: Děkovný dar tvořil rozhlasový přijímač – znamení díky za založení katolické rozhlasové stanice, která bude uvedena do provozu o Svatodušních svátcích. Symbolem prosby je malba Magna Domina Hungarorum na znamení svěření celého maďarského národa do přímlyvy Boží Matky.

* Polsko: Delegace přináší jako dar díky obraz papeže Jana Pavla II. Tento papež "ze vzdálené země za železnou oponou" byl až do 16.10.1978 krakovským arcibiskupem. Jako znamení prosby nabídli misku s hlinou, v níž jsou zasazeny květiny a obilí, protože mnozí lidé v Polsku pracují jako rolníci.

* Rakousko: Na znamení díky byl přinesen dokument "Slovo Ekumenické rady církví v Rakousku k sociálním otázkám", který je výsledkem čtyřleté přípravy. S prosbou za duchovní a kněžská povolání spojila rakouská církev svůj druhý dar – kopii starobylého vydání řeholních pravidel sv. Benedikta, patrona Evropy a otce západního mnišství.

* Slovensko: Vyjádřením díky za dar svobody a zároveň prosbou za matky byla tapisérie z beránců rouna od Janky Sedláčkové.

* Slovinsko: Na znamení díky byly přineseny texty "celoslovinšského církevního sněmu" z let 1999 až 2000. Darem proseb byla 400 let stará vinná réva, která má vyjádřit spojení s Kristem.

Závěr bohoslužby

V závěru slavnostní bohoslužby zaznělo z úst předsedů všech osmi biskupských konferencí "Poselství z Mariazell", které mělo být o následující neděli čteno ve všech katolických kostelích střeoevropského regionu.

Podle pořadatelů se na hlavní mši svaté během dopoledne sešlo devadesát tisíc věřících. Mezi přítomnými byly kromě poutníků z osmi pořádajících zemí také početné skupinky poutníků ze severní Itálie, Německa, Francie a jiných zemí. K lítosti pořadatelů a účastníků téměř celou sobotu v Mariazell vydatně pršelo. Zelená louka se tak brzo proměnila v bahnitou plochu, která znepříjemňovala pohyb především starším účastníkům poutě. Tím byla podtržena slova kardinála Schönborna: „Pouť“ neznamená prochá-

Dva krojované páry, které reprezentovaly Česko republiku v obětním průvodu byly z Jalubi u Uherského Hradiště.

Obětní průvod

Zástupci jednotlivých zemí poté přinášeli v obětním průvodu dary, které symbolizovaly kulturu, historii i současnost účastnických národů.

* Bosna a Hercegovina: Symbolický dar vděčnosti – obraz bl. Ivana Merze, prvního průkopníka apoštolátu laiků v této zemi, jehož blahověstí 22.6.2003 bylo pro katolíky znamením naděje. Druhým symbolem – symbolem prosby, byla kopie kříže z Mujdžic v Banja Luce z 10. až 11. století.

* Česká republika: Kytice osmi květů v broušené váze z českého skla, kterou darovaly Sklářny Bohemia a.s. Poděbrady. Květy – symbol osmi přítomných zemí – znázorňují vděčnost za to, že můžeme v nově nabyté svobodě vytvářet jednotu v různosti. Miska

zet se po rozkvetlé zahradě, ale svým putováním přinášet Bohu obětí.“ Pořadatelé byli na déšť připraveni. Poutnický balíček, který každý poutník obdržel obsahoval pláštěnku, biskupové a asistence byli vybaveni speciálními bílými deštníky se symboly pouti. Poutnický balíček také obsahoval zvláštní rádiový přístroj se sluchátky pomocí něhož mohli účastníci pouti sledovat celý program v překladu do svého mateřského jazyka. Po mši svaté se pro všechny poutníky podával ve zvláštních stanech teplý oběd a pro ty, kdo zůstávali v Mariazell přes noc, byly opět připraveny obří stany, kde mohli v suchu přespát a odpočinout si.

Sobotní odpoledne a večer patřily mládeži

Pro mladé poutníky bylo připraveno celkem 50 pracovních skupin (workshopů), např.: "U pramenů radosti" – modlitba s bratry z ekumenické komunity ve francouzském Taizé, Muzikál "Ave Eva" v podání rakouské mládeže, "Dance to be free!" (Uvolni se tancem), Romska kultura, Řezbářské tradice na Slovensku, Dějiny ikony, Řecká technika zhotovování růženců pletením jednou rukou, Žonglování a mnohé další. Na místě, kde se dopoledne odehrávala hlavní bohoslužba, se opět večer sešli mladí lidé na tzv. slavnosti mladých. Každý národ se zde představil během čtvrt hodinového vstupu. Za Českou republiku vystoupila skupina ze Štípy u Zlína s pantomimou o lidské svobodě. Na závěr zahrála chorvatská rocková kapela Fides.

Zakončení pouti národů

Pout' národů byla zakončena v neděli 23.5. mší pro mládež od 11.00 hodin, jejímž hlavním celebrantem byl pražský arcibiskup a český primas kardinál Miloslav Vlk a promluvu pronesl kardinál Peter Erdő z Maďarska.

Neprehledné zástupy poutníků před oltářem.

Poselství biskupů z Mariazell

Týden před svatodušními svátky jsme se my, biskupové z osmi zemí Evropy, sešli spolu s mnoha poutníky – ženami, muži a mladými lidmi – zde v Mariazell, jednom z velkých poutních míst střední Evropy, u Magna Mater Austriae, Magna Domina Hungarorum, Alma Mater Gentium Slavorum. V našem středu byl kardinál Angelo Sodano, vyslanec Svatého otce. Krátce po nedávném rozšíření Evropské unie podáváme svědectví o vůli podílet se jako křesťané na výstavbě společného evropského domu. Výchoziskem je pro nás evangelium. Známe problémy a hrozby dnešní Evropy. Ale také vnímáme šanci pro vývoj mírumilovného společenství na našem kontinentu uprostřed celého lidstva.

Zakončení pouti národů v Mariazell.

Jako lidé se nacházíme vždy ve společenství s dalšími lidmi. Naše křesťanská odpovědnost se týká všech lidí s jejich radostmi a strastmi, nadějemi i úzkostmi. Všichni jsou přes veškeré rozdíly a protiklady našimi bratry a sestrami, neboť Bůh je otcem nás všech.

Nejhlubším pramenem naší síly k lidství ve společenství s ostatními je Ježíš Kristus, náš Pán a Spasitel. Na základě víry v něj nespočetné množství lidí již dva tisíce let spolupuduje a utváří evropský dům. Mezi nimi šest svatých mužů a žen, které uctíváme jako patrony Evropy: otec mnišství, svatý Benedikt; Cyril a Metoděj, světci slovanských národů; Brigita Švédská; Kateřina Sienská a Edita Steinová.

Jako církev jsme dědici světců. Jsme ale také dědici hříšníků, kteří často zatemňovali tvář Krista i církve. Připomínáme si stinné stránky dějin církve, jako to obdivuhodně učinil i Svatý otec. Pomáháme tak našim národům a státům vyrovnat se s temnými kapitoly vlastních dějin a společné historie Evropy a vykročit cestou smíření. To je předpokladem pro budoucnost Evropy ve znamení míru.

Ačkoliv si to všichni neuvědomují, žijeme v době velkých rozhodnutí. My, biskupové, proto prosíme všechny křesťany svěšené nám do pastýřské péče: Neskrývejte svou víru! Nezůstávejte stát na okraji cesty do společné budoucnosti! Krácejme společně, ve vzájemném dialogu, přemýšlení, spolupráci. Hledejme spojení se všemi lidmi dobré vůle! Každý z vás k tomu může něčím hodnotným přispět. Jsme přesvědčení, že novou, (ještě) lepší Evropu nelze vybudovat bez křesťanů nebo proti nim, bez Krista nebo proti němu.

Starobylá milostná soška Panny Marie Celské ukazuje na svého syna Ježíše Krista. Hledíce na tento výjev, připomínáme si Mariina slova, která řekla na svatbě v Káně lidem v jejich tísnivé situaci. Tato slova znějí: "Udělejte všechno, co vám řekne." Tato výzva platí i pro nás. Čemu se máme jako křesťané v Evropě dnes a zítra ve věrnosti Kristu a lidem, které nám svěřil, věnovat zvláště intenzivně?

My, biskupové, jsme jako odpověď na tyto otázky zformulovali sedm proseb, které Vám, milé sestry a bratři, dáváme s sebou na cestu do budoucnosti:

1. Ukázat lidem Krista

"Budete mými svědky," řekl Ježíš Kristus apoštolům. Říká to i nám. Mnoho lidí v Evropě zná Krista jen povrchně nebo ho zatím vůbec nezná. Jsme povoláni k tomu, abychom jim Krista ukázali. Setkáváme se s ním, když se hluboko ponoříme do Písma svatého, do modlitby nebo slavení liturgie. K tomu potřebujeme důslednou přípravu. V posledních letech to bylo bohužel často zanedbáváno.

Jestliže jsme Krista skutečně našli, bude nás to pobízet k tomu, abychom se o tuto radost podělili s co největším množstvím lidí. Staňme se křesťany misionáři. - Prosme o sílu Ducha svatého takto konat.

2. Učit se modlit a vyučovat modlitbě

Evropa bude požehnána jen tehdy, když zde bude dostatek lidí, kteří se společně i jako jednotlivci budou modlit, a tak dají Bohu oslavnou, děkovnou a prosebnou odpověď na Slovo, kterým k nám stále znovu promlouvá skrze stvoření a spásu. Naše farnosti a společenství by se měly ještě více stát školami modlitby. Svatost a krása, jako projevy naší spoluúčasti na slávě Boží, musí znovu prostoupit ducha liturgie. - Prosme o sílu Ducha svatého takto konat.

3. Rozvíjet a prohlubovat znalosti týkající se víry

"Buďte stále připraveni obhájit se před každým, kdo se vás ptá po důvodech vaší naděje," čteme v 1. listu svatého apoštola Petra. To jsou slova, která platí i dnes. Uprostřed společnosti založené na vzdělání je třeba, aby křesťané dobře znali velkolepý celek křesťanské víry, aby mohli být bráni vážně a obstáli v setkávání s jinými náboženstvími a životními styly. Katechismus katolické církve je důležitou pomůckou k získávání hlubších znalostí o víře. - Prosme o sílu Ducha svatého takto konat.

4. Vydávat svědectví

Lidé v našich zemích se každý den setkávají se záplavou slov a obrazů. Jen málo z toho je přivádí k Bohu a církvi. Jako křesťané se však proti tomu můžeme obrátit pozitivními znameními víry, tím, že nebudeme skrývat kříž v bytě a na pracovišti, že nebudeme skrývat modlitbu u stolu nebo rozhovory o náboženských tématech. Znamení kříže a jiné křesťanské symboly a obřady mají své místo jak v soukromém, tak veřejném životě. Jako křesťané hodně přispíváme k blahu naší občanské společnosti. Křesťanství jako celek je velmocí světového milosrdenství, a zasluhuje si proto respekt a také vděčnost občanské společnosti. Prosme o sílu Ducha svatého takto konat.

5. Zachovávat sváteční charakter neděle

Neděle, která je – pokud možno - dnem pracovního klidu, je jakožto den společně sdíleného volna velkou hodnotou, jejíž ztráta by způsobila celé společnosti mimořádnou škodu. Pro nás, křesťany, je neděle svatá. Je dnem slavení před Bohem a s Bohem, dnem děkování za stvoření a vykoupění a dnem rodiny. Chceme hledat a vytvářet společenství zasazující se proti vyprazdňování takového pojetí neděle. - Prosme o sílu Ducha svatého takto konat.

6. Chránit a rozvíjet život

Přesvědčení křesťané jsou zastánci lidského života ve všech jeho fázích: právě narozeného či dosud nenarozeného, rozvinutého i postiženého, pozemského i věčného života. Tento život je dnes ohrožen zvláště na svém počátku a konci. Musíme tedy nasadit sílu svého rozumu, srdce i rukou, abychom chránili a rozvíjeli člověka a jeho okolí. Především je třeba starat se o manželství a o rodiny, které jsou nepostradatelnými stavebními kameny naší společnosti a církve. Nízký počet dětí v našich zemích je jedním z největších problémů Evropy. Držme se ideálu stabilních manželství a rodin a pomáhejme nést břímě těm lidem, jejichž stabilní vztahy ztroskotaly. - Prosme o sílu Ducha svatého takto konat.

7. Podporovat solidaritu v Evropě a na celém světě

Katolíci z našich osmi zemí v nyní končícím roce Středoevropských katolických dnů společně i pro sebe navzájem mnoho vykonali. Posílili tak solidaritu občanské společnosti v našich zemích. Toto společenství se po "Poutí národů" nesmí znovu vytratit. My, biskupové, prosíme všechny nám svěřené křesťany: Pojďme dále po započaté cestě uprostřed našeho kontinentu, uprostřed ekumenického křesťanstva a uprostřed celého lidstva. Poutí národů byla a je důležitým úsekem na této cestě. Vzpomínka na milostnou Madonu Celskou ať nás na této cestě doprovází. - Prosme o sílu Ducha svatého takto konat.

- + záhřebský arcibiskup kardinál Josip Bozanič, předseda Chorvatské biskupské konference
- + vídeňský arcibiskup kardinál Christoph Schönborn, předseda Rakouské biskupské konference
- + egerský arcibiskup István Seregély, předseda Maďarské biskupské konference
- + przemýslský arcibiskup Józef Michalik, předseda Polské biskupské konference
- + olomoucký arcibiskup Jan Graubner, předseda České biskupské konference
- + ljubljanský arcibiskup Franc Rode, předseda Slovinské biskupské konference
- + spišský biskup František Tondra, předseda Slovenské biskupské konference
- + biskup Banja Luky Franjo Komarica, předseda Biskupské konference Bosny a Hercegoviny

*Zpracováno podle České biskupské konference
a Katolického týdeníku*

**OBJEDNEJTE SI POLITICKÝ
ČTRNÁCTIDENÍK**

HLASATEL

Nejstarší český písňový novin publikované v Americe,
mající své čtenáře po celých USA i jinde.
Servis nezávislých komentářů, zpravodajství
a informací z ČR a z krajského života.

Pište si o ukázkové číslo zdarma na adresu:

**HLASATEL, 2470 Brunswick Circle, Unit B1
Woodridge, Illinois 60517**

Jerry Jiráček

**Vás zve k poslechu
hudby z naší vlasti**

na rádiové stanici 1450 AM

v neděli v 9.00 am

a v úterý a ve čtvrtek v 9.30 pm

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilství
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 - 4400

„KARLIN WEDNESDAY DANCES“

admission only \$ 3 at the door

“2004”

“Czech food” from 5.30 - 7.30 PM
call for reservations: 216 - 661 - 4726
Dancing from 7.30 - 10.30 PM

Karlin Hall 5304 Fleet Ave, Cleveland, OH

For details call: 216 - 883 - 4760

Music June:

16: Northern Ohio

23: Hronek Czech Band

30: Frank Moravcik

OLD FASHIONED CZECH PICNIC

Saturday, August 21, 2004

Klima's Grove

4646 E. 71st St. - Cuyahoga Hts., Ohio

Music: 12:30 - 4:00 p.m. By Hronek Czech Brass

4:00 - 8:00 p.m. by Frank Moravcik

Food Available

Donatio:\$ 4.00 Advance \$ 5.00 at Gate

*Fr. Marik
Sons*

Funeral Home of Berwyn

Slouží české komunitě čtyři generace

6507 W. Cermak Road, Berwyn, IL 60402

Phone: (708) 484 - 6310

Barbara Marik Baken - Director

Owned by SCI Illinois Inc.

Úmrtní oznámení

Oznamujeme přátelům a známým, že 22.května 2004 zemřela naše drahá maminka, tchýně a babička, paní

ANNA HALAŠKA

v Englewood v Coloradu, dříve Highlands Ranch v CO, Chicago, Cicero a Winnetka v IL, ve věku 82 roků.

Narodila se ve Staré Boleslavi v Čechách 25.května 1921. Do Ameriky přišla s rodinou po nešťastném únoru 1948. Byla s manželem Karlem oddaně zapojena do československého krajanského života. Byla dlouholetou členkou ČSA Fraternal Life u řádu Turnov č. 302, později Lincoln Turnov č.302 a po přestěhování do Colorada u řádu Mile Hi Czechs č. 432. Byla členkou odbočky Československé národní rady v Americe Gen. M. R. Štefánik a řady československých charitativních organizací.

Rozloučení bylo v pátek 28.května 2004 v pohřebním ústavu Švec a synové, 6227 W. Cermak Rd., Berwyn a následujícího dne byla pohřbena v Masarykově Memorial Mausoleu na Českém národním hřbitově vedle manžela Karla, který zemřel 5.listopadu 2001.

Mše svatá za spásu její duše bude očitována u Panny Marie Svatohorské v Cicero v sobotu 26.června 2004 v 6.30 hodin večer.

Děkujeme všem, kdo si na ni vzpomene v modlitbě s námi.

V zármutku zde zůstávají:

synové Karel a Mirek, snacha Suzane,
vnuci Douglas, Nicholas, Mirek Jr. a Clayton a
Christopher s manželkou Heather

Vroucí vzpomínka

Před sedmi roky 8.června 1997 na Boží zavolání odešel náhle z našeho středu můj milovaný manžel, starostlivý a dobrácký otec, dědeček, bratr, strýc a švagr, pan

Henry Vicenik

rodák ze Zahorovic na Moravě

Všem přátelům v rodné vlasti i jeho osobním a spolkovým přátelům v USA, kteří si na něj dosud pamatují, děkujeme za vřelou modlitbu a upřímnou vzpomínku u příležitosti 7.výročí jeho odchodu na věčnost.

Vlasta Viceniková, manželka

Henry a Barbara Vicenik, syn a snacha

Henry a Jenefer, vnuk s manželkou

Rachel a Jonathan, vnoučata

Thomas a Mary Vicenik, syn a snacha

Deborah a James Hojnicky, dcera a zeť

Danielle a Thomas, vnoučata

a ostatní příbuzní v USA a v České republice

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road, Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, Secretary -Treasurer

Mary Ann Mahoney, President

Chicago Representatives

Loretta Moravec

1-708-484-3162

Dolores Jacklin

1-630-968-1292

Léky z Kanady.

Ethical sealed original.

Polovina amerických cen.

Volejte s důvěrou doktora Honzu

na tel. 1- 800 - 878 - 9480

Visa MC

Pro velký úspěch

opakujeme

pohádkový muzikál

Divotvorný hrnec

v sobotu 26.června 2004 v 8:30 večer

V sále, kde se pořádají známé Moravské,
Slovenské a České dny:

Park Place of Countryside

6200 Joliet Road

Countryside, IL 60525

Srdečně všechny zvou

Divadelní Elévové Chicago

Nová hvězda na americko - českém nebi

Otec Emil Kapaun

Otec Emil Kapaun pochází z českých kořenů. Narodil se v malém městečku Pilsen (Plzeň) ve státě Kansas. Zde se usadilo v druhé polovině 19. století přes 30 velmi dobrých katolických rodin. Jejich předák Jakub Rudolf je shromažďoval každou neděli ke společné pobožnosti a jednou za měsíc jel s koňmi 96 kilometrů, aby přivezl kněze, který by pro ně sloužil mši svatou. V jedné z těchto farmářských rodin se narodil Emil. Jako chlapec chtěl mít bratra, a tak se zeptal maminky, odkud přicházejí děti, a ta mu odpověděla, že je přináší čáp. Emil vyhledal v polích velkého ptáka a poprosil jej, aby mu přinesl bratříčka a za dva měsíce se jim narodil Evžen.

Obecná škola, do které Emil denně docházel, byla vzdálená skoro 5 kilometrů. Za celých 6 roků nevynechal ani jeden den. Ve škole, i když byla státní, vyučovaly řeholní sestry. Takový chvályhodný systém existoval v minulosti v mnoha státech, obzvláště na venkově. Emilova maminka se snažila vychovat svého syna co nejlépe. Naučila ho číst a psát dříve než začal chodit do školy. Řeholní sestry si nadaného školáka velmi oblíbily a občas se ho zeptaly, zda by

chtěl být knězem a on vždy odpovídal záporně. Jednou dokonce prohlásil: „Dříve začne slunce vycházet na západě, než bych já pomyslel na to stát se knězem. A tak se milé sestry modlily ještě naléhavěji za jeho kněžské povolání.“

Emil byl dobrým sportovcem, úspěšně hrával divadlo, ale přitom byl také členem Sodaloty Panny Marie. Na střední škole začal uvažovat, zda nemá kněžské povolání a během kolejních studií se jeho touha stále zvětšovala. Jeho rodiče měli značné těžkosti, aby zaplatili jeho studia v době velké hospodářské krize třicátých let minulého století, ale kněz z jejich farnosti a jeho teta finančně přispívali, neboť doufali, že skončí v semináři. A jejich naděje se splnila, když Emil překonal chybnou představu, že knězem se mohou stát jenom svatí a on o sobě prohlásil: „A já nejsme svatý.“

Po vysvěcení na kněze ho poslal jeho biskup do jeho rodné farnosti, protože mluvil česky. Když vypukla druhá světová válka, žádal Otec Emil svého biskupa, aby se mohl stát vojenským kaplanem, ale biskup mu nevyhověl. Nenechal se však odradit a znovu na biskupa naléhal, až konečně právě na konci války dovolení dostal. Byl poslán do Burmy, kde pro svou obětavou práci dostal jméno „neúnavný kaplan“. Ve svém vojenském džípu naježdil po cestách v džungli každý měsíc tisíce mil a to nejen, aby se staral o své vojáky, ale také aby pomáhal tamějším misionářům a za přispění svých svěřenců tam postavili nový kostel.

Po návratu do Spojených Států byl Otec Emil poslán studovat na Katolickou Universitu do Washingtonu, kde se seznámil s Otcem Filipem Hannanem, rovněž vojenským kaplanem, nynějším emeritním biskupem v New Orleans, který se postaral, aby byl zahájen proces o blahořeční Otce Emila. Arcibiskup Hannan dosvědčuje, že všichni spolužáci na universitě brzy poznali, že Otec Emil má zvláštní povolání pro službu vojenského kaplana, a proto nebyli překvapeni, když opět požádal svého arcibiskupa, aby se mohl vrátit do armády a on jeho žádosti vyhověl.

Tentokrát byl Otec Emil poslán na začátku roku 1950 jako vojenský kaplan okupační armády do Japonska a právě téhož roku vypukla válka v Koreji, kam byl Otec Emil odvelen se svým oddílem. Byli to většinou mladí, na válku nepřipravení vojáci a mnozí snadno upadali do deprese. Otec Emil se je snažil povzbudit, navazoval s nimi přátelské styky, že se říkalo, že ve svém regimentu o třech tisících vojácích zná každého vlastním jménem. Inspiroval své okolí neobyčejnou odvahou. Zdálo se, že vyhledává nejnebezpečnější pozice, a přitom nebyl nikdy raněn. Jeho pobočník byl zraněn pětkrát a nakonec musel opustit bojiště. Otec Emil uprostřed válečné vřavy klidně pokuřoval kukuřičnou dýmku. Jednoho dne mu ji kulka vyrazila z úst, on se pro ni sehnul, aby ji „s klidem Angličana“ dokouřil. Jindy zase granát vybuchl tak blízko, že mu srazil vojenskou helmu, ale jemu se nic nestalo. Otec Emil se domáhal sloužit mši svatou přímo na bojišti. Když mu důstojníci namítali, že je to velmi nebezpečné, tak odpovídal: „Tak proto je to potřebné.“

Po několika měsících vstoupila do války Čína a vyslala do Koreje třístatisícovou armádu. Tehdy se stala situace zoufalou, neboť na každého amerického vojáka připadlo 15 Číňanů. Na svátek Všech svatých (1. listopadu) 1950 se dostávali do nepřátelského obklíčení. Důstojník radil Otci Emilovi, aby se snažil zachránit a odešel do zázemí. Ale on se rozhodl zůstat na bojišti, aby zachraňoval raněné. Odnášel je na trochu bezpečnější místo za bojištěm. Nepřítel by šestkrát odražen, a když Američanům došly náboje, nezbylo než se vzdát. Komunističtí vojáci začali střílet raněné, kteří nemohli chodit. Právě, když chtěli zastřelit vojáka se zlomených kotníkem, přispěchal Otec Emil, zadržel Číňana a nesl raněného vojáka přes 60 kilometrů do zajateckého tábora.

V zajateckém táboře byl nedostatek jídla. Otec Emil prosíval sv. Dismase (kajícího lotra ukřižovaného po Kristově pravici), aby mu pomohl ukrást jídlo od čínských vojáků. A potom šel v noci do

proviantního skladu krást kukuřici pro hladovějící zajatce. Byl jedním z prvních, kteří se přihlásili, že budou z tábora odnášet mrtvé, což nikdo nechtěl dělat. Mezi zajatci řádila úplavice (nakažlivá střevní choroba) a stovky zajatců na ni umírali. Otec Emil, přemáhaje nenesitelný zápach, je pečlivě ošetřoval. Sloužit mši svatou nemohl, protože mu byla jeho mešní souprava zabavena, ale se všemi bez rozdílu vyznání se co nejčastěji modlil. Jen jednou se rozplakal, a to o Velikonocích, když si uvědomil, že nemůže podat Nejsvětější svátost oltární katolíkům na tento největší svátek roku.

Při ošetřování nemocných se Otec Emil sám nakazil a mimo úplavice také onemocněl na zápal plic. Komunističtí vězňatelé byli šťastní, že se konečně zbaví tohoto zvláštního důstojníka, který dovedl udržovat v zajatcích naději, že nakonec všechno dobře dopadne. Když ho odnášeli do „nemocnice smrti“, rozdělával Otec Emil spoluzajatcům úkoly: Jeden, aby vedl zpěv, druhý, aby předříkával růženec, další, aby četl Písmo svaté a další, aby se za něho modlili. Jednomu dokonce řekl: „Až přijdeš domů, dej si do pořádku své manželství. Jestli to neuděláš, tak já přijdu z nebe a dám ti pořádný kopanec!“ (Zde arcibiskup Hannan upozorňuje, že se Otec Emil naučil mluvit „řečí vojáků“.) Vojáci tehdy začali plakat, protože si uvědomili, že už nikdy Otce Emila neuvidí. Poslední zpráva, kterou se ještě vojáci o

Arcibiskup Filip M. Hannan, bývalý kaplan 82.letecké brigády za 2.světové války, stojí v Pilsen (Plzni), Kansas před sochou, která znázorňuje Otce Emila Kapauna, jak zachraňuje raněného vojáka.

svém kaplanu dověděli byla, že odpustil svým komunistickým trýznitelům, a také, že žádal o odpuštění všechny, kterým jakýmkoli způsobem uškodil.

Otce Emila zavřeli do cely smrti, kde byl ponechán opuštěn bez jídla a vody, až 23.května 1951 odevzdal svou heroickou duši do náruče Nebeského Otce. Arcibiskup Hannan nazval Otce Emila Maxmiliánem Kolbem Korejské války.

My Češi se připojme v modlitbách k těm, kteří se modlí, aby tento „svatý“ vojenský kaplan českého původu ozdo-

bil po boku svatého Jana Nepomuka Neumanna americko - české nebe. Ve svých duchovních i hmotných těžkostech se obraťme k němu o pomoc. Je nám blízký svým českým původem, svým bojem proti komunismu a příkladem hrdinské lásky pro bližního.

Na závěr snad jen dodejme, že původní jméno Otce Emila bylo pravděpodobně Kapoun, které asi v angličtině vyslovovali jako Kapaun.

*Dle dostupných pramenů připravil
Karel Chrobák*

Kostel sv. Víta v Chicagu

Pokračování ze str.2

Ve svatovítské farnosti byl ustanoven „Latinsko - Americkým arcibiskupským výborem“ tzv. „Tým duchovní služby 18.ulice“. Tento „Tým“ tvořilo 11 řeholních sester ze 6 různých řádů a 10 diecézních kněží. Sestřičky byly ubytovány v klášteře svatovítské farnosti a kněží v 7 okolních farnostech. trvání Týmu bylo stanovena na 25 měsíců a potom sestřičky i kněží byli posláni na stále působiště v mexických farnostech arcidiecéze.

V roce 1971 byl ustanoven administrátorem svatovítské farnosti Otec James A. Colleran. V době jeho působení

etnický různorodé okolí se stalo takřka stoprocentně mexickým a portorikánským, a proto se z ekonomických důvodů začaly farnosti této oblasti spojoval. Farnost sv. Víta byla zrušena a její severní část připadla k bývalému polskému kostelu sv. Adalberta (sv. Vojtěcha) na 17. ulici a Paulina a jižní část svatovítské farnosti připadla bývalému irskému kostelu sv. Pia V. na Ashland a 19.ulici, kde je též zvláště uctíván sv. Juda Tadeáš, u něhož, jakožto bratrance Pána Ježíše a jednoho z apoštolů, hledají pomoc ve svých potřebách zbožní poutníci.

V současné době je kostel sv. Víta uzavřen a není používán. Budova je dosud v dobrém stavu, jak z venku, tak

uvnitř. Na jižní straně mohutné kostelní věže je pestrými barvami namalován obraz Panny Marie Quadalupské. Nad hlavním vchodem kostela nostalgicky připomíná jeho původ do kamene vytesaný nápis: „Chrám sv. Víta.“ Stěny celého farního areálu jsou pomalovány aztéckými symboly, mezi nimiž se vyskytují četné moderní mexické kýče. V budově bývalé fary jsou kanceláře „Resurrection projektu“, jehož účelem je vnést život do upadajícího okolí. V přílehlé bývalé školní budově je umístěno „Quadalupano Center“ pro předškolní děti pracujících maminek na způsob našich českých jeslí a mateřských školek.

Karel Chrobák

Herodes a Herodova dynastie připomínaná v Písmu svatém

Herodes je jméno několika palestinských králů a vládařů původu idumejského. Když roku 125 před Kristem byli Idumejci podrobeni Janem Hirkánem, přijali nuceně obřizku, a tak se stali formálně Židy. Moci nabyl rod Herodovců za zmatků posledních vládců izraelských z rodu makabejského. Zakladatel dynastie byl Idumejec Antipater. Ten si dovedl naklonit Řím na stranu sobě oddaných lidí. Antipater včas přešel od Pompeia k Caesarovi, roku 47 před Kristem dosáhl římského občanství a do Galileje dosadil svého syna Heroda.

Herodes Veliký (37 - 4 př. Kr.)

Za jeho vlády se narodil Ježíš Kristus.

Dal zavraždit Betlémské děti.

Herodes Veliký (37 - 4 př. Kr.) - přívlastek „Veliký“ obdržel od historika Josefa Flávia, aby byl odlišen od ostatních Herodovců, členů svého rodu. Vystupuje v evangeliích jen u svatého Matouše a u svatého Lukáše při Kristově narození a v událostech kolem Kristova narození. Evangelisté Marek a Jan se o Herodovi nezmiňují.

Za doby jeho vlády se narodil v Betlémě Ježíš Kristus, za něho žil kněz Zachariáš, otec Jana Křtitele. Pokud jde o rok Herodovy smrti, tak se někteří pozastaví nad tím, že je udáno jeho úmrtí 4 roky před Kristem. K tomu si jen připomeňme, že mnich Dionysius Exiguus (asi 500 - 560 po Kr.), který poprvé ve svém kalendáři udává léta „od vtělení Ježíše Krista“ (a odtud se rozšířil tzv. křesťanský letopočet) se při výpočtu Kristova narození zmýlil asi o 5 nebo 6 roků - dnes je tedy všeobecně známo, že se Kristus narodil o těchto několik roků dříve.

Jméno Herodes je pohanského původu; jakoby pocházel od pohanských Héroů (bůž-

ků). Jeho otec byl původem Idumejec, matka Kypros byla dcerou arabského náčelníka. Herodes tedy nebyl židovského původu.

Pokud jde o jeho vládu, tak ji historikové rozdělují na 3 období: První období Herodovy vlády bylo ve znamení vnitřní a vnější konsolidace království. Herodes se neštil žádných prostředků, aby dosáhl svého cíle. Ihned po dobytí Jeruzaléma (37 př. Kr.) dal zavraždit 45 stoupenců bývalého panovníka. Nakonec dal zabít i svého předchůdce, protože byl u Heroda očerněn, jakoby připravoval proti němu spiknutí s arabským králem. Veleknězem byl ustanoven babylonský kněz Ananias. To těžce nesla Herodova manželka Mariamne a její matka a dosáhly pomoci Kleopatry a jejího manžela toho, že do funkce byl dosazen bratr Mariamne. Když lid o svátku stánků projevil tomuto veleknězi své sympatie, tak ho pozval Herodes na hostinu a dal ho v lázních zavraždit. Týž osud nakonec stihl i jeho manželku Mariamne a její matku. Pokud šlo o mrtvou Mariamne, tak po její smrti nařídil Herodes, že v paláci musí volat její jméno jakoby byla živá. Herodes totiž tuto manželku miloval a pravděpodobně ji dal zavraždit ze žárlivosti. Když došlo k válce mezi Antoniem a Oktaviánem, tak Herodes opustil Antonia a přidal se k Oktaviánovi. Oktavián se později stal císařem pod jménem Augustus a Herodes od něho obdržel potvrzení královského titulu a k tomu darem některá města.

Druhé období Herodovy vlády můžeme nazvat dobou slávy. Po upevnění své vlády začal Herodes budovat velké stavby, které mu měly získat slávu. Založil nová města - například Caesareu, v roce 20 př. Kr. začal přestavbu Jeruzalémského chrámu, která byla dokončena až roku 63 křesťanského letopočtu. Na této stavbě pracovalo 1.000 kněží a 10.000 dělníků. Dal zbudovat také „vládní budovu“ - hrad Antonia, který byl v samém sousedství chrámového nádvoří. V Jeruzalémě dal dokonce zbudovat divadlo a hippodrom (závodní dráha). Budoval ovšem i pohanské chrámy a pevnosti. Chrámy byly zasvěcené Augustovi a Římu. Ačkoliv dal přebudovat jeruzalémský chrám, nebyl Herodes židovského smýšlení. Vždyť svoji vládu počal obětí pohanskému Jovišovi na římském Kapitolu. Rovněž se i několikrát hrubě dotkl nábožensko-národního citu Židů. Proto poměr lidu k Herodovi nebyl přátelský; lidé v něm viděli cizince, který se násilím domohl vlády, krutě vyhladil předcházející panovnický rod, milovaný lidem. Bezohledně šlapal po židovských zákonech a uzavíráním nových manželství byl lidem pro

pohoršení. Saduceové, podporovatelé staré dynastie, v něm viděli usurpátora - farizeové pak protektora helénistické kultury, která se rozšiřovala po zemi Hospodinově - lidé byli dotčeni břemenem daní. Herodes byl podezřívavý jako ostatní tyranové a stal se ještě nenáviděnějším pro svoji krutost, která se nezastavila ani před vlastní krví. Herodes si byl vědom své nepopularity a proto jeho touha být mocným a nepřemožitelným. Jeho vojsko tvořili většinou cizinci a četné tvrze mu měly sloužit za útočiště v dobách nebezpečí.

Poslední léta Herodovy vlády jsou charakteristická hroznými rodinnými tragediemi. Měl 10 žen (v několika případech více najednou) - tak měl také více potomků. Herodes - muž krve - dal jen ze své nejbližší rodiny zavraždit 12 lidí. Herodes stárl. Vzájemná rivalita nebo intriky jeho synů dráždily tohoto podezřívavého monarchu. Své dva syny, které měl s milovanou Mariamne (kterou i přesto dal popravit) poslal do Říma. Když jim lidé začali projevovali přízeň a viděli v nich poslední členy bývalého vládnoucího rodu, tak je Herodes dal roku 7 př. Kr. oběsit. Největší moci se pak domohl Herodův prvorozený syn Antipater. Byl poslán do Říma otcem Herodem, aby dosáhl od Augusta potvrzení Herodovy závěti, podle níž měl být dědicem královské moci. Tento syn se doslechl o otcově smrti a zajásal. Byla to však předčasná zpráva a za tento svůj jásot zaplatil životem. Herodes ho k sobě pozval vlídným listem a potom ho dal zavraždit.

Když Herodes onemocněl, začaly šlehat plamenky odporu na všech stranách. Když poznal, že smrt se blíží, rozkázal, aby po jeho smrti byli zahubeni všichni předáci země, aby tak měl celý národ zármutek. (To se však naštěstí nerealizovalo.) Herodes Veliký zemřel asi ve svých 70 letech v Jerichu a byl pohřben na hradě Herodeu.

Herodes byl muž, který se snažil o přízeň v očích Římanů. Byl nevěrný bývalým přátelům a příznivcům. Byl to muž krve. Mimo již zmíněné vraždy si ještě připomeňme, že dal usmrtit v Betlémě a v okolí chlapce až do stáří 2 let, když tak chtěl zlikvidovat „nového Izraelského krále“, jak o tom čteme v Matoušově evangeliu. Tento krvavý zločin zaplatilo životem asi dvacet dětí.

Boží prozřetelnost v době příchodu Mesiáše dala vyvolenému národu krále, který byl obrazem krále nejkrutějšího, aby tím více vynikl obraz krále nejtíšíšího, zaslíbeného Mesiáše.

Císař Augustus řekl o Herodovi, že je lepší být Herodovým vepřem, než Herodovým

synem. Herodes totiž vepře nejedl, ale své syny vraždil.

Krátce před svou smrtí Herodes učinil svou poslední vůli. Byla to třetí závěť, ve které rozdělil království mezi své tři syny. Židé si, jak víme z Pisma svatého, nepřáli Herodovy syny za panovníky, ale Augustus jim nevyhověl a testament potvrdil. Pouze Archelaovi neudělil hodnost krále, ale dal mu jen titul etnarcha.

Archelaus, byl krutým panovníkem, hrubě urážel náboženské city lidu libovolným sesazováním velekněží a lidé ho nenáviděli. Proti předpisům zákona zapudil svou manželku Mariamne a pojal za choť Glaphyru, vdovu po svém bratru Alexandrovi. V roce 6 po Kr. byl obžalován u císaře Augusta, sesazen a poslán do vyhnanství. Jeho knížectví bylo připojeno k syrské provincii a do Judeje byl poslán prokurátor. Tito prokurátoři sídlili v Cézareji, ale na svátky přijížděli do Jeruzaléma.

Herodes Antipas (4 př. Kr. - 39 po Kr.), syn Heroda Velikého, vládl v době života Ježíše Krista, dal popravit Jana Křtitele, vyslyšel Ježíše před jeho ukřižováním.

Herodes Antipas (4 př. Kr. - 39 po Kr.), další ze synů Heroda Velikého, vládl v době mládí a veřejného působení i umučení Ježíše Krista. Budoval města. Posledních 12 let života byl ovlivňován ženou, která byla jeho zlým duchem - Herodias. Jeho pravou manželkou byla dcera nabatenského krále Arety IV. Bylo to manželství politické, protože Aretas byl silným a nebezpečným sousedem na jihovýchodě. Za svého pobytu

v Římě poznal Herodes manželku svého nevlastního bratra Heroda Filipa, propustil svoji právoplatnou manželku a tuto Herodias pojal za choť. Židovský národ se tímto činem panovníka pohoršil, Herodovi tuto ženu vytkl i svatý Jan Křtitel, který se pak stal obětí této Herodiady.

Aretas pomstil zapuzení své dcery, porazil Heroda u Gamaly. Ten se obrátil o pomoc k novému, císaři Tibériovi. Tibérius však záhy zemřel a nový císař Caligula přál spíše Aretovi. Zatím si získal přízeň císaře bratr Herodiady - Herodes Agrippa I. Obžaloval Heroda Antipu ze zrady, ten byl sesazen a na jeho místo dosazen Herodes Agrippa I. Antipas pak byl poslán do vyhnanství. Do přímého styku s Herodem Antipou přišel Pán Ježíš až při svém souzení.

Filip Tetrarcha, neboli kníže (4 př. Kr. - 34 po Kr.) Pro historii Ježíšova života má tento panovník pouze podružný význam. Mluví o něm svatý Lukáš, když zasazuje do soudobé historie dobu Ježíšova působení. Připomínají se dvě místa mu svěřená - iturejské a trachonické území. Podle Josefa Flávia byla Filipova vláda bez výtek. Jeho jediného ze synů Herodových chválí pro mírnost k poddaným a připomíná, že na svých cestách nechal nosit za sebou svůj vladařský trůn, aby mohl ihned rozhodovat o žádostech těch, které potkal. Jednu vlastnost Herodovců však měl - budoval velké stavby. V pozdním věku pojal za manželku nepoměrně mladší (asi o 30 let) Salome, dceru Herodiady a nevlastního bratra Heroda Filipa. Po jeho smrti roku 34 spojil císař Tibérius jeho území se syrskou provincií. V roce 37 křesťanského letopočtu však toto území bylo dáno Agrippovi, který se díky přízni Caliguly stal židovským králem.

Připomeňme si dalšího **Heroda Filipa**, který byl nevlastním bratrem výše uvedeního. Tento žil v Římě jako soukromník bez politických ambicí. Jeho manželka Herodias i s dcerou Salome ho opustila a žila s jeho bratrem Herodem Antipou nejprve v Galilei a poté i ve vyhnanství ve Francii nebo i ve Španělsku.

K Herodovcům náležel i **Herodes Agrippa I.** (37 - 44 po Kr.) Byl vnukem Heroda Velikého, který dal zavraždit jeho otce. Agrippa byl vychováván v Římě spolu s budoucím císařem Caligulou a ten ho pak ustanovil za krále na území zemřelého Filipa a později i nad územím sesazeného Herodesa Antipy. V letech 41 - 44 po Kristu byl králem nad celou Palestinou. Jako vladař dbal o zachovávání zákona a usiloval si získat přízeň Židů. Proto pronásledoval křesťany a někdy po roce 40 dal popravit apoštola

Jakuba a uvěznit apoštola Petra, jak o tom vyprávějí Skutky apoštolů (12, 1-11).

Herodes Agrippa I. (37 - 44 po Kr.), vnuk Heroda Velikého, dal popravit apoštola Jakuba a uvěznit apoštola Petra.

Známý rod Herodovců nám ukončuje zpráva o **Herodu Agrippovi II.** (53 - 100 po Kr.). Syn Agrippy I. byl od roku 53 po Kristu králem bývalého panství Filipova. Byl poddaným služebníkem římských císařů a palestinských prokurátorů. Žil v intimním poměru se svou sestrou Bereniké. V její společnosti se u prokurátora Festa setkal s apoštolem Pavlem (Sk 25, 13n.). Za jeho vlády skončila stavba jeruzalémského chrámu, kterou začal jeho praděd Herodes Veliký. Když v roce 66 po Kristu vypukla židovská válka, Agrippa se postavil na stranu Římanů a po pádu Jeruzaléma roku 70 po Kristu odešel do Říma, kde ho poctili hodností praetora (podílel se na správě Římské říše).

V době těchto Herodovců se narodil, žil a zemřel Ježíš Kristus, v době těchto Herodovců se v Jeruzalémě zrodila církev a křesťané i apoštolové trpěli, v době těchto Herodovců byl v době židovské války zpuštěn Jeruzalém a zničen jeruzalémský chrám. Církev se vydala do celého světa získávat lidská srdce.

Doc. ThDr. František Janhuba

Nevítaný host

Každé ráno, když se probudím, ještě než si vymnu ospalky z očí, zaměřím ke dveřím, abych se přesvědčila, co nám dělá počasí. Řeknete asi, že je to zbytečné. Při dnešní vyspělé technice stačí poslechnout si večerní zprávy a máte to jako na talíři. Načesaná slečna, anebo příjemný pán v kravatě vám prozradí, o kolik stupňů zítra stoupne, anebo klesne teplota, kde bude pršet a kde padat sníh. Ale člověku to nedá. Chce se přesvědčit, jestli se ty komplikované přístroje v televizní centrále nezmýlily a jestli třeba, na vzdory všemu, nebude zítra pálit slunce jako na Floridě.

Tentokrát jsem si přivstala o něco dříve a navyklá své každodenní tradici, otevřela jsem dokořán domovní dveře. A stejně rychle jsem je zase zavřela. Na kamenné podezdívce přímo u vchodu leželo zvíře. Bylo živé. Podobající se nadmuté kryse, prohlíželo si mne zpytavě černými korálky očí a zlověstně syčelo.

Poodejdu ode dveří a opatrně vyhlédnu z okna. Zvíře si mne nepřátelsky změřilo. Chomáčky šedých štětín na růžové pokožce se naježily a polootevřená tlamíčka vycenila ostré nožičky zubů. Ihned jsem couvla. Nemí radno provokovat nepřítele, zvláště když nevím s kým mám tu čest.

Co to může být za tvora? Uvažovala jsem polohlasně. Větší než kočka, menší než vlčák. Zaoblené tělo končilo zarudlou hlavou porostlou hrstkou bradavic a do špičky protáhlým čumáčkem. Dlouhý, na konci zatočený ocas švihal výhružně o dveře.

Nehezke zvíře, pomyslela jsem si, ale vzápětí mi napadlo, že totéž si možná tvor myslí o mně.

Vrátím se nazpět do pokoje a přemýšlím, co dál. „Napřed se pomalu nasnídám,“ rozumuji - „a mezitím si snad můj host uvědomí, že není u mne vítán a vrátí se tam odkud přišel.“

Chvilu se tvářím, jako že mě ta ranní epizoda vůbec nezajímá. Nemám přece čas starat se o nezvaného hosta. Ale pak mi to nedá. Znovu se vrátím k oknu. Leží klidně na podezdívce a tváří se, že

spí. Jenom pravidelné úderý ocasem dávají mi na vědomí, že nemíní opustit svůj nově nalezený příbytek.

Uteče půl hodiny, pak ještě další čtvrt; můj host setrvává na svém místě. Přece musím něco dělat! Ale co?

Zavolám policii. Poradí mi, jak se zbavit vetřelce, Anebo sami tvora odstraní.

Trochu pobaveně vyslechli mou výpověď; mají asi zkušenosti s bláznivými nápady zdejších občanů - (paní, tohle je linka pohotovosti). Zdálo se, že mě odbudou - oni tu jsou přece proto, aby chytali zločince a ne nějaká zatoulaná zvířata! - Ale přišli. Asi ze zvědavosti. Před domem zaparkovala policejní auta (hned dvě), vystoupili dva uniformováni muži a zůstali stát v uctivé vzdálenosti na chodníku.

Jata pocitem bezpečnosti a vědomím naší převahy pootevřela jsem znovu dveře. Rychlým posunkem mě zastavili.

„Nechodte ven!“ štkl jeden z nich. „To je těhotná samice possumu a ty jsou v tomto stavu velice nebezpečné. Zdá se, že bude brzo rodit!“

Tak tedy opossum! A ještě k tomu těhotná. To mi chybělo, aby porodila přímo na prahu mého příbytku. Kolik mladých asi přivede na svět? A jak se o ně bude starat, tady, daleko od lesa?

Strážník asi čte mé myšlenky: „Zavolám lesní správu, zjistíme, jestli není nakažena vzteklinou; museli bychom ji zastřelit.“

Rozčilením mi poskočilo srdce, adrenalin zapracoval naplno. Strážník sáhne po opasku. V ranním slunci blýskne kov zbraně. Situace se přiostruje. Aby snad neskončila přestřelkou, napadlo mi. Musím se uklidnit. Nakonec, jakápak přestřelka, těhotná zvířata nenosí zbraně! A jak se zdá, samička nemá ani dost síly, aby se bránila. Najednou mi jí bylo líto. Chudák, teší se na svá mláďata, určitě jí není nejlíp a místo, aby v klidu porodila, pohlíží tváří v tvář ozbrojenému policistovi. Proč je ten svět tak

nespravedlivý!

Na druhé straně ulice se utvořil hlouček zvědavých. Jako vždycky: jakmile někdo zahlédne policejní auta, hned věští, že se něco bude dít! - Zůstali poslušně stát na chodníku tak, jak jim nakázal strážce bezpečnosti: „Na druhou stranu nesmíte, bude se tam střílet!“ A všichni napjatě pozorovali zvířátko ležící na podezdívce domu.

Je klid jako před bouří. Čekáme. Já - naplněna soustrastí s nevinným tvorem, oni - touhou po dobrodružství. Teď přijíždí auto, zastavuje u chodníku. Ze starší, trochu odřené fordky, vystoupí mladá žena v džínsech; v ruce drátěnou klec, zamíří k policejní hlídce.

„Tak mládenci, kde máte pro mě to překvapení?“ zahaleká vesele. Něco jí vysvětlují, ukážou na dveře; jeden z policistů bezděčně stiskne rukojeť zbraně. Hlouček na druhé straně ulice znehybní. Nikdo ani nedýchá.

Žena vyjde po schodech ke dveřím. Několik okamžiků pozoruje zvířátko; pak jednou rukou zručně uchopí zmítající se samičku za ocas a opatrně ji spustí do otevřené klece.

„A máme to!“ Pobaveně zasalutuje policii, zamává hloučku na protějším chodníku a se smíchem volá: „Jestli chcete někdo navštívit tu naši dámu, najdete ji v lesíku na Harlem a Devětatřicáté. Ale nemyslí, že na vás bude čekat!“

Dveře aut zaklapnou, vozy se rozjíždějí. Skončila podívaná: lidé se rozcházejí.

A já pomalu otevírám domovní dveře, abych zjistila, co nám dnes dělá počasí.

Vlada Williamsová

Czech-American TV Herald

Sledujte TV Channel 28

PRVNÍ ČESKO-AMERICKÁ TELEVIZE

Czech-American TV Herald (Hlasatel)

**vysílá od 23.května 2004 každou neděli
v době od 4:30 pm do 5:00 pm**

pro česko-americkou komunitu
v českém a anglickém jazyce
informace z krajanického života,
televizní dokumenty Johna Honnera,
rozhovory se zajímavými osobnostmi,
sváteční slovo Rev. Dušana Hladíka,
českou hudbu a mnohé další.

**Všechny pořady můžete též získat trvale na
videokazetách VHS jako Hlasatel - Videožurnál.**

Bližší informace: 708 - 813 0028

Štáb Česko-Americké televize Czech-American TV Herald

TV Herald není komerční stanicí a její kolektiv se skládá z dobrovolných pracovníků. Bez dostatečného počtu sponzorů a dotací se nám bude velmi těžko pracovat a vysílat. Prosíme tímto všechny, kteří chtějí první česko-americké televizní vysílání finančně podpořit, aby tak učinili.

Děkujeme dosavadním sponzorům :

Micki Spigl - Cermak Road Realty, Weber Travel - Brookfield, Robert Vlach - Lawyer, Svec&Sons - Funeral Home, Restaurant Klas, Česká Misie, George Podzamsky MD, Czech School Jan Neruda, Nedělní Hlasatel - Newspaper, Sparta A.B.A. Chicago, Czechoslovak exiles a další

Vedení CATV Herald

Interview with producer John Honner about CZECH-AMERICAN TV HERALD:

Could you tell us how you got the idea to create this show?

I think Czechs and Czech-Americans should have a new great show. There has been a Czech radio, Czech songs, newspaper, but our TV will be in both Czech and English. What is gonna be the content of this broadcasting? Mostly it will be documents about interesting events from the life of Chicago countrymen, and we will be bringing great guests to our studio. An important part will be English news in the English language about events in Czech-American Chicago. Father Hladik will talk for a few minutes, followed by a song played for those you choose. You can call us with names of people who have birthdays or simply deserve a song at (708) 813 - 0028.

How will be the languages used?

Interviews will be determined by the language of the guest. Our song wishes will be in English, as well as news, while Father Dusan will speak Czech.

When was the idea of this show born?

Ever since I started writing for the newspaper Hlasatel, which is the oldest Czech newspaper in the U.S., published for 113 years. America is called the land of fulfilled dreams, and this has been my dream.

What is your experience with the media?

I have worked for the Czech TV in the Czech Republic. I was a member of the Syndicate of Journalists of the CR and of the International Association of Journalists.

Will it be possible to watch your show from abroad?

Of course, in a few days we will start our new web site www.catvherald.com

How did you put the team together?

I have contacted people with experience in the respective fields and our goal is to bring the best technically as well as in word.

What about cooperation with our media?

First of all our partners will be the Slovak TV USA, whose broadcasting follows at 5 p.m. after us. Then it is Berwyn Gazette, and of course Hlasatel.

How are we gonna stay in contact with the audience?

We would be happy if people could call us with ideas what to record, which event to visit, who to interview. We need you!

Thank you for the interview.

So long everybody till next Sunday.

A few words about the future...

Much of it depends on our sponsors. If we get enough of them, eventually we could broadcast for 60 minutes or twice a week.

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Osudy žen

Je skutečně neuvěřitelné, že národ, který byl v první republice velmi prosperujícím a obdivovaným státem Střední Evropy a byl hrdý na svou minulost, kulturu a morální zásady, mohl klesnout tak hluboko, že v polovině 20. století dokázal likvidovat své vlastní občany bez jakýchkoli skrupulí.

Bylo nás mnoho. Protizákonnými prostředky nás dokázali zatýkat na akademických půdách, na ulicích, na hranicích, na pracovištích, doma, v nemocnicích, prostě kdekoli. Vykřikovali, že inteligenci nepotřebují, že si vychovávají vlastní kádry, které jim budou oddané. Ano, také to udělali. Vyhlásili rozsáhlý nábor mezi švadlenami a dělníky v kovovýrobě, které umístili v Praze 3 Žižkově v budově bývalého soudu. Tam je pečlivě školili tak, že během půl roku jim vydali maturitní vysvědčení. Za další rok z nich odcházeli do státní služby promovani právníci, kteří měli rozhodovat o trestech pro „reakcionáře“. Bylo jim jedno, že vlastně o ničem nerozhodují, pouze papouškují rozhodnutí strany, která byla jejich „prací“ navýsost spokojena. Fanatismus některých soudružek, od prostých důvěrníků až po prokurátorky, od dělnic až po intelektuálky neznal mezí v plnění stranických úkolů a má nezapomenutelnou zásluhu na utrpení nevinných žen a celých rodin.

A tak jsme se poznaly. Převážně mladé ženy různých povolání, svobodné, vdané, rozvedené, které svedl osud na pár čtverečních metrech za různých okolností na bližší neurčenou dobu. Nejhuře bylo ženám, které chytili na hranicích s několika měsíčními dětmi. Ty nevěděly, kde se jejich děti nacházejí. V mnoha případech je komunisti dali do výchovy Stbáckých rodin. Byl to tentýž systém, který vymysleli Němci s převýchovou českých dětí v německých rodinách.

Myšlenka na utrpení rodičů, manželů, dětí a dalších blízkých doháněla ženy k nesnesitelným psychickým problémům. Tyto problémy bohužel nekončily jejich propuštěním na svobodu.

Po soudní frašce jsme byly rozvázeny na pracovní komanda po celé republice. Byla to komanda s různými náplněmi práce. Od textilních fabrik až po broušení skleněných korálů tato komanda způsobila vězeňským nemalé zdravotní potíže na celý zbytek života. Mnohé z žen po propuštění nenalezly ani svůj domov. Spousta členů rodin byla utýrána Stbáky. Zbytky rodin byly přestěhovány do provizorií, kde žily ze sociálního minima. Další diskriminace čekala propuštěné ženy v tom, že jim byla zakázána práce v jejich oboru a v posudku bylo doporučeno všem podnikům zaměstnávat tyto ženy pouze v dělnických povoláních. Jejich děti neměly šanci i při výborném školním prospěchu dostat se na studie. Celé rodiny živořily pod neustálou kontrolou StB. O koncen-

tracích nemohou vyjádřit celou tu hrůzu ve vší nahotě. A je velice těžké o tom všem vyprávět, protože kdo ty hrůzy neprožil na vlastním těle a na vlastní duši, těžko pochopí zločiny, kterých se dopustil na celém našem národě režim, zvaný komunistický ráj.

Ženy „za dráty“ a „před dráty“

Že většina z nás přežila se zdravým rozumem bylo podmíněno především tím, že jsme byly ženy. Ne proto, že by ženy měly lehčí podmínky, jak si často přejí věřit lidé nezúčastnění, zvyklí jakž tak přijmout surovosti páchané na silnějším pohlaví, utěšující se sebepřesvědčováním, že něco takového by ženě přece nikdo neudělal. Ve vězení není rozdíl, když jde o násilí. Rozdíl je jen v tom, že žena je celým svým ústrojím docela jiná než muž, nejen fyzicky, ale především svou vnitřní podstatou. Má nějak silněji vyvinutý instinkt přežití.

Byly mezi námi ženy, které již měly z dřívější doby zkušenost z vězení. Přežily koncentrační tábory a jejich život měl svůj *lex vivendi* i tam, ve stínu plynových komor. Byla to však, jak samy vysvětlovaly, situace jiná. Každý věděl, že válka brzy skončí a ten, kdo přežije, vrátí se do svobody, kde o něj bude s něhou pečováno. My však jsme přišly do vězení v době míru, kdy kolem nás „rašila a voněla socialistická budoucnost“, jak to bývalo s denním chlebem předkládáno k vězení čtenářům oficiálního tisku. Ty prozíravější mezi námi, jak nerady jsme jim naslouchaly, tušily, že vrátíme-li se vůbec, bude to do stále ještě rašící socialistické budoucnosti, která nás bude lvi tlapou drtit za dvacet let, právě tak jako dnes.

Byly jsme postaveny tváří v tvář něčemu novému, dosud neznámému. Bylo to promyšlené, vědecké spiknutí proti tomu, co člověka odlišuje od ostatních tvorů.

Ženy za „dráty“

Bylo jich mnoho. Na 20 tisíc žen bylo postiženo řaděním StB a komunistické justice. Ženy všech společenských a občanských vrstev, věku i stavu. Mnohé odtrženy od rodiny, dětí, vytrženy ze studií a zaměstnání. Byly donucovány k doznání stejně tvrdými a nelidskými způsoby jako za nacistu. Běsnění totalitní moci se nezastavilo ani před rozsudkem a vykonáním trestu smrti nad ženou Dr. Miladou Horákovou, i přes protesty, celého demokratického světa. Vynášení doživotních trestů, ztráty svobody na 10 a více let nebylo výjimkou v inscenovaných procesech mnohdy uměle a záměrně sestavovaných „protistátních skupin“. Za mnohé dále nutno připomenout spisovatelku Ninu Svobodovou, která byla vězněna 16,5 roku, přežít mně pomáhala má pevná víra v Boha, v lidskou čest a ve svobodu, říká o sobě po propuštění v roce 1967.

Dr. Růžena Vacková, profesorka Karlovy university odsouzená na 22 roků, odmítala žádat o milost a prokurátorovi odpověděla: „Vy jste mě zavřeli, vy mě musíte pustit.“

Svědectví vydávají i ženy, uvedené v přehledu okresu Mělník. Z nich již zemřela sestra Marie Zbrojová jako jedna z mnohých rodila a kojila v Pankrácké věznici v prostorách přímo pod šibenicí.

K výkonu trestu sloužilo 67 věznic a pracovních komand. Některá z těchto míst, Pardubice, Minkovice, Chrastava, Řepy, Želiezovce atd., jsou pro vězněné ženy stejným symbolem jako pro muže Jáchymov. Stejně tak i vyšetřovací vazby Praha Bartolomějská, Pankrác, Ruzyně atd.

Na 2000 řeholnic bylo bez soudů internováno a za mimořádně bídných podmínek vězněno a zařazováno na nejtěžší práce. Co název místa věznění, to symbol fyzického a hlavně duševního utrpení znásobeného starostmi o manžely (mnohdy též vězněné), o děti a celé rodiny.

Žádné sebevětší odškodnění nedokáže napravit spáchané křivdy a násilí na těchto ženách, nahradit jim ztracené mládí, zdraví a občanské uplatnění.

Jedna z mnohých - Dáša Šimková

V roce 1952 byla zatčena a v roce 1954 odsouzena Krajským soudem v Českých Budějovicích pro trestný čin velezrady a špionáže na 8 let. Po odvolání prokurátora JUDr. Antoše byl trest nejvyšším soudem zvýšen na patnáct let. V roce 1955 byla odsouzena Lidovým soudem v Želiezovcích na další tři roky za útěk z výkonu trestu. V roce 1966 byla propuštěna v důsledku amnestie z věznice v Opavě. V roce 1968 odjela se svoji maminkou, která rovněž prožila v komunistických věznicích 7 let do Austrálie, kde žije její sestra Marta. Matka, Marta Šimková, tam v roce 1970 zemřela. V roce 1971 byla Dáša odsouzena (in absentia) na 4 roky za opuštění republiky. To byla Dáša, krásná dívka, která prožila v komunistických kriminálech 14 let a přesto ve svém srdci nebyla schopna nenávisť. Rehabilitována byla Dáša i její matka v roce 1990.

Opustit vlast je další tragedie. Začátky v nové zemi, navíc s podlomeným zdravím, byly pro obě těžké. Se statečností jí vlastní a s pevnou vůlí vystudovala při zaměstnání dvě fakulty, Archeologii a dějiny umění. V návaznosti také sociologii. Později pracovala jako socioložka v australských věznicích.

Konečně mohla uplatnit také svůj výtvarný talent, jako malířka. Její obrazy budí na výstavách zájem a obdiv. Z obrazu nazvaného „Emigrace“ plyne nekonečný smutek a opuštěnost. Pro svoji vlast, kterou tak milovala, byla neustále činná v propagaci osvobození od komunismu, hlavně v Amnesty International, přes kterou využívala každou příležitost upozorňovat na situaci ve vlasti. Byla zvána pořádat veřejné pořady na univerzitách, v rozhlase a televizi a účinkovala v několika filmech financovaných Amnesty na obranu disidentů. Tyto filmy byly mezinárodně promítány. Do konce svých dnů však žila s pocitem další křivdy. Liknavostí advokátky, úřadů i těch které jsme prosili o pomoc se nedočkala vrácení zabaveného domu v Praze. Praha byla její největší láska. Byla členkou KPV - pobočky v Olomouci kde našla dočasný domov u svých přátel. V té

době se začala projevovat její těžká nemoc, proto se urychleně vrátila do Austrálie. Tam dožívala v nesmírném utrpení víc než rok. Dáša Šimková se narodila 23.5. 1929 a své mládí prožila v Písku. Zemřela 24.2. 1995 po těžké nemoci v daleké Austrálii

Ženy před „dráty“

To byly matky, manželky a snoubenky popravených a na dlouhé roky odsouzených mužů, bratrů a synů.

Ženy i s dětmi zbavené majetku, mnohdy i bydlení, diskriminované v zaměstnání i občansky. To byl socialismus! Do konce roku 1952 nebyli ani věžňové ani jejich rodiny nemocensky pojištěny, i když pracovali na „uranu“, nedostávali rodinné přídavky! Ženy byly vyhazovány ze zaměstnání, dětem nebylo dopřáno studovat. To byl komunismus! Některé z takto postihovaných žen neměly dostatek sil odolávat takovým tlakům a hledaly řešení v rozvodu. Kdyby snad věděly, jaký to mělo dopad na vězněného manžela, určitě by to neudělaly. Těmto ženám budiž odpuštěno. Kdo neprožíval to, co ony, těžko pochopí.

Proto je nutno vzdát hold a nejvyšší uznání všem těm ženám, které i po dlouhá léta odloučení, dokonce i ovdovění, dokázaly zůstat věrné manželům a plnit slib, „že všechno dobré i zlé s Tebou snášeti budu“. Těmto ženám patří trvalý vděk a láska. Mohou být trvalým a vzácným vzorem pro současnou generaci.

Knihy, které vydávají svědectví:

Dáša Šimková - „Byly jsme tam taky“, Jindřich Černý - „Jiřina Štěpničková“ články o Nině Svobodové a Jiřině Štěpničkové, Antonín Kratochvíl - „Žaluji“, Jaroslav Pospíšil „Nesmiřitelní - Hory Hostýnské“ z rodinné kroniky Kupeckých, Heda Kovalyová - „Na vlastní kůži“ zkušenosti s nacisty a komunisty.

Seznam míst, kde byly vězněny ženy za politické delikty v době od roku 1948:

Zámorsk, Lnáře, Rakovník, Kladno Poldina huť, Pardubice, Znojmo, Kutná Hora, Praha Pankrác a Bartolomějská, České Budějovice, Želiezovce (SK), Minkovice, Litoměřice, Vysoké Mýto, Chrudim, Všetaty, Tuněchody, Styčany, Červené pečky, Jičín, Nový Jičín, Mladá Boleslav, Stará Role, Kostelec nad Orlicí, Hradec Králové, Poděbrady, Ilava (SK), Nitra (SK), Semily, Česká Lípa, Opava, Sv. Jan pod Skalou, Letky – Libčice, Stod, Písek, Prachovice, Domažlice, Cheb, Karlovy Vary, Klatovy, Sušice, Horní Bříza, Liberec, Varnsdorf, Čížkovice, Jesenný, Mlékojedy, Ploskovice, Náchod, Nová Paka, Vrchlabí, Hostinné, Zlatá Olešnice, Zlín, Jihlava, Oslavany, Bratislava (SK) Dubí, Dlažkovice, Valtice, Široké Třebčice, Uherčice, Jaroslavice, Nováky (SK), Rimavská Sobota, Řepy.

Hana Johnová - Truncová, Česká republika

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Vítáme Vás v Uherském Hradišti

Královské město Uherské Hradiště bylo založeno Přemyslem Otakarem II. v roce 1257 s cílem zabezpečit jihovýchodní hranici českého království proti zhoubným nájezdům. Od poloviny 14. století bylo opevňováno kamennou hradbou, která byla v následujících stoletích stále zdokonalována.

Ve středověku patřilo Uherské Hradiště k významným moravským městům. Nejvyššího rozmachu dosáhlo na přelomu 15. a 16. století, především za vlády Jiřího z Poděbrad. Matyáš Korvín za věmost, kterou mu město prokázalo, udělil Uherskému Hradišti nový městský znak a právo pečeti listiny červeným voskem.

Následující staletí přinesla řadu nepřátelských vpádů a vojenských střetů, k válečným útrapám se přidružily i časté požáry a epidemie. To vše se odrazilo nejen v životě obyvatel města, ale i v jeho architektonickém vzhledu. Svou strategickou úlohu si město zachovalo až do zrušení pevnosti v roce 1782.

V průběhu 19. století, kdy se město stalo sídlem řady úřadů, došlo k dalšímu rozvoji města, které se rozšířilo vně původních hradeb a postupně získalo svou dnešní podobu.

Slovácké muzeum

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti zaujímá v síti českých a moravských muzeí významné postavení a to nejen svým stářím či množstvím sbírkových předmětů, ale především svým zaměřením upoutává zájem odborné i laické veřejnosti. Již od svého vzniku se profilovalo etnografií a archeologií, později výtvarným uměním a historií. Zaměřuje se na celou národopisnou oblast Slovácka.

Z původně malého kulturního zařízení, zrozeného z obětavého úsilí a nadšení vlastenecky zaměřených pracovníků, vznikla profesionální a vysoce odborná instituce, která slouží veřejnosti v několika budovách. Hlavní budova Slováckého muzea v Uherském Hradišti se nachází ve Smetanových sadech a je věnována expozici Slovácka a národopisným, archeologickým a historickým výstavám.

V Galerii Slováckého muzea v Otakarově ulici v Uherském Hradišti se návštěvníci seznámí s výtvarným uměním jihovýchodní Moravy a také s uměleckými díly našich i zahraničních autorů.

V Památníku Velké Moravy ve Starém Městě se nachází expozice dokumentující významnou část dějin naší země.

V obci Topolná si mohou zájemci prohlédnout expozici lidového bydlení a kovářství.

V archeologické lokalitě Uherského Hradiště, ve Starém Městě, v Modré u Velehradu a lokalitě u Osvětiman je možné si prohlédnout základy velkomoravských chrámových staveb. Tyto čtyři archeologické lokality na Uherskohradištsku se řadí k Národním kulturním památkám ČR.

Podnět ke zřízení Slováckého muzea v Uherském Hradišti dala Národopisná výstava československá konaná v Praze roku 1895. Sbírkový fond muzea byl původně instalován v bývalé jezuitské koleji na Masarykově náměstí. V roce 1918 bylo však muzeum uzavřeno a budova byla využita jako kasárna. V březnu 1919 byla v Uherském Hradišti ustanovena Národopisná muzejní společnost, která v roce 1929 zakoupila v Uherském Hradišti ve Smetanových sadech budovu bývalého střeleckého spolku. Budova byla přestavěna pro potřeby muzea. Zde byly pak uloženy sbírky. V roce

1943 došlo ke zrušení muzejního spolku, v roce 1944 došlo k uzavření všech muzeí ministerstvem školství. V roce 1946 bylo muzeum v Uherském Hradišti opět otevřeno veřejnosti. V roce 1959 muzeum v Uherském Hradišti začalo vydávat společensko-vědní sborník pro moravsko-slovenské pomezí s názvem „Slovácko“, tento sborník je vydáván až do současnosti.

Pilířem Slováckého muzea v Uherském Hradišti jsou jeho odborná oddělení - národopisné, archeologické, historické a dějin umění, jejichž působnost je nmyslitelná bez každodenní spolupráce s konzervačním, dokumentačním, provozním a ekonomickým úsekem, s fotografem, výtvarníkem a odbornou knihovnou.

Systematicky začalo Slovácké muzeum řešit výzkumné úkoly od roku 1972. Velká pozornost byla věnována tématice tradičního lidového oděvu na Uherskohradištsku a jeho společenské funkci, zemědělství v minulosti a současnosti, společenskému a rodinnému životu i výročním obyčejům. Počátkem devadesátých let se otevřely Slováckému muzeu nové možnosti, které se dotkly i národopisného celku. Sbírkový fond byl nadále doplňován. Koncem roku 1998 obsahoval národopisný fond téměř 30 tisíc sbírkových předmětů, z nichž 1200 kusů bylo instalováno ve stálé národopisné expozici. Nově byla zavedena video dokumentace vybraných sbírkových předmětů a zpracování sbírek pomocí počítačové techniky.

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti se zaměřuje na národopisné výzkumy, je iniciátorem a organizátorem odborných celostátních i mezinárodních konferencí, je vydavatelem řady odborných publikací. Slovácké muzeum v Uherském Hradišti pravidelně pořádá výstavy, přednášky a kurzy. Z výstav vzpomeňme například výstavy „Kraslice na Slovácku“, „Ten vánoční čas“, „Člověk a země“, „Masky jarního novoročí“, „Lidová keramika na Slovácku“, „Světci v lidovém kalendáři“, „Poklady muzea“, „Na hradištském jarmarku“, „Velké prádlo aneb jak praly a žehlily naše babičky“, „Vzácný pane hospodáři“ a další.

Velké oblibě u návštěvníků muzea se od roku 1991 těší vánoční a velikonoční předvádění výroby zvykoslovných předmětů, na něž v roce 1999 navázaly i kurzy tradiční rukodělné výroby zaměřené na výzdobu kraslic a výrobu drobných předmětů z přírodních pletiv. Cykly přednášek a besed v rámci „Večery v muzeu“ se zaměřují na zajímavosti z oblasti hmotné, sociální i duchovní lidové kultury. Přednášková činnost se neomezuje jen na muzejní prostory, ale je vhodnou formou šířena i na různé typy škol.

Galerie Slováckého muzea

Galerie Slováckého muzea v Uherském Hradišti se nachází v centru města v Otakarově ulici v barokní budově bývalé vojenské zbrojnice z roku 1723. Autory stavby jsou c. k. inženýři Leandro Anquisola a Jakob Albl. Budova byla postavena za vlády Karla VI. a jeho ženy Alžběty, což připomíná také barokní kartuše při vstupu do objektu. Vojenská zbrojnice plnila své poslání až do roku 1782, kdy na základě rozhodnutí císaře Josefa II. byla hradištská pevnost zrušena. Na počátku 19. století byl v budově umístěn poštovní úřad a to po dobu asi 30 let. Pak barokní objekt byl přestavěn a sloužil k bydlení. V roce 1958 byly zpracovány projekty na rozsáhlou rekonstrukci historické budovy. Dne 21. října 1962 byla bývalá barokní zbrojnice otevřena pro veřejnost jako Galerie Slováckého muzea.

Mnoho vzácných obrazů a uměleckých děl pochází z darů od členů Sdružení výtvarných umělců moravských, v jehož čele stál Joža Uprka. Galerie vlastní mnoho uměleckých děl např. malby Joži Uprky, Antoše Frolky, Mandela Dyrila, Schweigra, Ehrenhafta Ludvíka, Berana Josefa, Blažka Jana, Boria Miloše, Heřma-

Galerie Slováckého muzea v Uherském Hradišti

na Jiřího, Hrabce Jaroslava, Hrocha Vladimíra, Kalvody Aloise, Koudelky Josefa, Lolka Stanislava, Loydolta Bedřicha, Melichárka Jaroslava, Panuška Jaroslava, Průchy Jindřicha, Schneiderky Josefa, Stanka Jaroslava, Trampoty Jana, Vaculky Vladislava, Karla Žádníka, atd.

Najdete zde práce ilustrátorů např. Bezděka Františka, grafika a ilustrátora Hrabala Arnošta. Ve sbírce galerie jsou také plastiky např. od Franty Uprky, od Habarty Jana, od Jaška Jiřího, od Macků Evžena, Mikulášika Stanislava, Obrovského Jakuba a také keramická díla od Idy Vaculkové.

Dominantní osobností umělců Slovácka na přelomu 19. a 20. století byl Joža Uprka. Byl nadšeným vlastencem a jako výtvarný umělec byl odhodlaný dokázat, že moravský venkov poskytuje dostatek námětů pro výtvarné zpracování. J. Uprkovi se podařilo v roce 1894 získat ocenění Grand Prix v Paříži za olej „Poutí na sv. Antoníčku“. J. Uprka svým uměním ovlivnil mnoho dalších malířů, kteří pak po jeho vzoru věnovali svoji pozornost národopisné oblasti Slovácka. J. Uprka udržoval četné přátelské styky s mnoha významnými výtvarníky, mezi něž patřil např. H. Schweiger, Alfons Mucha, Mikuláš Aleš a Zdeňka Braunerová a další. Tyto vztahy ovlivnily i to, že v roce 1902 navštívil francouzský sochař Rodin oblast Slovácka.

Malířská trojice Uprka, Frolka, Mandel ovlivnila díla regionálních umělců. Rozsáhlé dílo Arnošta Frolka tvoří bohatý výběr slováckých motivů a lze jej považovat za jakousi výtvarnou kroniku tehdejšího života. V jeho obrazech najdeme všechny podstatné okruhy, které tvořily

celek životní náplně venkovského člověka. Figurální a portrétní studie zachycují jak pracovní tematiku, tak i okamžiky slavnostní a odpočinkové.

Cyril Mandel ve svých dílech zachycoval klidné až melancholické momenty všedního života. Vyhledával modely zajímavých typů a poměrně často se zabýval tematikou starých lidí. Jeho tvorba je více sondou do nitra obyčejných vesničanů než rozjásanou přehlídkou jejich zvyků. Také v barevnosti odstínů s převahou hnědých valérů se Mandelův tvůrčí profil stabilizoval v okruhu spíše tlumených odstínů. Pouze v drobných detailech používal jasnější barvy. Pevně vystavená kompozice jednotlivých prací a osobitý rukopis řadí Cyrila Mandela k pozoruhodným osobnostem své doby.

Ze sochařů vzpomeňme ještě Frantu Uprku, který byl bratrem slavného malíře Jože Uprky. Jeho celoživotní sochařská tvorba se opírala o moravské tradice a lokální tematiku. Jako doživotní patriot milující oblast jihovýchodní Moravy čerpal své umělecké motivy z prostředí, které důvěrně znal. Franta Uprka byl milován a uznáván prostými lidmi, kteří mu stáli modelem.

Stálá expozice Galerie Slováckého muzea se věnuje také rodákům a příznivcům Uherského Hradiště. Vzpomeňme z nich např. malíře Jindřicha Průchy, který se v roce 1886 v Uherském Hradišti narodil a také uhersko-ostrožského rodáka Františka Bezděka, který se ve své tvorbě věnoval folklorním motivům moravského Slovácka. V poetických zkratkách zachycoval ve své tvorbě lidové tradice a zvyky na Slovácku. Byl vynikajícím kreslířem a ilustrátorem, což mnohokrát prokázal v řadě ilustrovaných knih (např. Bílý Tesák, Bosá léta, Děcka a další). V díle malíře Jaroslava Melichárka převládají uherskohradištské motivy. Mimo výtvarného projevu se Jaroslav Melichárek věnoval také literární činnosti včetně poezie. K populárním osobnostem Slovácka patřil také Jaroslav Václav Staněk, který se v širokém okruhu svých tvůrčích aktivit věnoval také výtvarnému umění. K zajímavým osobnostem Uherského Hradiště patřil i malíř Vladislav Vaculka a jeho paní, keramička Ida Vaculková.

Mimo stálou expozici Galerie Slováckého muzea návštěvníkům nabízí i různorodé výstavy moderního umění.

*Martina Bernatíková,
Česká republika*

MLADÝM

Odpuštění

Máš pokoj v srdci, žiješ v pokoji
s celou svou rodinou i se všemi lidmi?
Nebo žiješ v hádkách a sporech?
Je v tvém okolí někdo,
kdo tě urazil a zranil v nejhlubší duši?
Není to dokonce tvůj vlastní muž nebo vlastní žena?
Není to bohužel tvé dítě?
Pak je v tvém nitru velká otevřená rána.

Chci tě poprosit o něco, co je velmi těžké. - „Odpust!“
Neříkej: „To je nemožné!“
Já jsem pro ně obětoval první a poslední, dal jsem všechno.
Odpustit? Ne, to nejde!“
Ach, mýlíš se! Ty jsi ještě nedal **všechno!**
Teprve tehdy můžeš říci, že jsi dal všechno,
když daruješ **odpuštění!**

Odpuštění je Boží dar,
je to ten nejkrásnější dárek, který můžeš dát!
Vždyť i ty potřebuješ, aby ti odpustil Bůh i člověk.
Vzájemné odpuštění zaceluje rány
a dává rozkvést znovu lásku.

Tak budeš krásnější

Je spousta lidí, kteří vydávají hodně peněz
na svou krásu. Z touhy těchto lidí, být přitažlivý,
žije celé jedno velké průmyslové odvětví.
Dnes se putuje do salonů krásy.
Zde se všemi dostupnými prostředky docílí
vysoký lesk lidské tváře - jako fasády.
Je to drahé umění,
a přece Je to jen restaurace na nějaký čas.

Zkus jednou zcela novou metodu.
Nic nestojí a je vysoce účinná: **smát se!**
Tato metoda má svůj začátek v srdci člověka.
V tomto případě nejde o vyumělkovaný úsměv,
abychom získali zákazníka.
Jde o smích, který vychází ze srdce
plného pokoje, radosti a dobroty.
Tento úsměv, smích, zkrášluje každého člověka.

Starej se především o to, abys měl dobré srdce.
I když je tvůj nos buď moc malý,
nebo moc dlouhý, rozplácý nebo špičatý,
i když máš na tváři vrásky nebo píhy,
i když tvá hlava zešedivěla - smíchem se tvůj obličej rozzáří.
Tak i ty se staneš pro každého krásným a přitažlivým!

O nepřítomných jenom dobře

Většinou se špatně mluví o lidech nepřítomných.
Jakmile se náhle objeví ten, o němž byla řeč,
všechny zlé řeči ustanou. Zvláště lidé dobří
hrají tuto hru, která je zbabělá,
člověka a zejména křesťana nedůstojná.

Nepřítomný je příliš snadnou obětí.
Nemůže se hájit.
Nemůže odpovídat.
Nemůže se na tebe dívat.
To, co děláš, je něco jako rána dýkou do zad.
Nepřítomný se díky tvým výrokům
stává pro tvé posluchače zcela jiným člověkem.
Z dobrého se stává špatný.
Z přítele nepřítel.
Takto jsou lidé nevinní zcela odsouzeni.
Tímto způsobem jsou zničena manželství,
rozvráceny rodiny.
Celé lidské společenství je tímto zlozvykem napadeno,
jako smrtelnou rakovinou.

Mluv o svém bližním tak, jako by byl přítomen.
Kdo něco dobrého o druhém ví a rád a upřímně to říká dál,
ten každý den napomáhá malému zázraku.

Všichni lidé jsou můji přáteli

Já mám nazývat všechny lidi svými přáteli?
Cožpak je to možné?
Zajisté.
Vždyť z každého setkání ve všední den
se může stát svátek přátelství.
Nejde totiž pouze o to, objevovat ve světě
krásné krajiny,
velkolepé stavby,
proslulá umělecká díla.

Musím především objevit
lidi okolo sebe
a **dobro** v nich.

Jen tak je možno navázat přátelství.
Jestliže jsem sobec, pak vidím a hledám jen sama sebe.
Proto se také opravdu nesetkám s přítelem,
pak nikdy neprožiji radost z přátelství.
„Všichni lidé jsou můji přáteli“ -
tuto jedinečnou myšlenku skutečným pouze tehdy,
když se každý den pokusím být přítelem,
dobrým přítelem všem okolo mne.

*Z knihy Phila Bosmanse: S láskou po celý rok
Nakladatelství AVE Olomouc 1992*

Faith and Liberty in America: Religious Tolerance in Maryland

370 years ago on the Feast of the Annunciation, March 25, 1634, two small ships landed at St. Clements Island in the Potomac River. The Ark and the Dove had brought some 300 settlers, led by Leonard Calvert, to found a new English colony in America. After stepping ashore, Fr. Andrew White and two Jesuit colleagues offered Mass. Then the group proceeded behind a large wooden cross which was planted on a hill. Thus, they took possession of Maryland in the name of God and the king.

The origins of that day trace back to George Calvert, who was born in Yorkshire, attended Oxford University, and then entered the service of the king, where he gained distinction as a diplomat. In 1625, after 20 years of service and having risen to secretary of state, Calvert converted to the Catholic faith. This ended his political career, as Catholics were forbidden to hold public office in Anglican England. King Charles I, a friend, however, raised him to a peerage in Ireland with the title of Lord Baltimore.

Calvert wished to establish a refuge in America, where Catholics could find tolerance. He requested a grant of land from the king, but it required delicate considerations. The king was being accused of currying favor from the Catholic king of Spain, to the detriment of England's interests. He could not be viewed as favoring Catholics, even English subjects. Calvert had a solution. He drafted a charter for the new colony based on that for the Palatinate of Durham, a surviving entity from the Middle Ages. A palatinate gave its lord proprietary virtually sovereign powers in return for buffering a border of England. If the king's enemies raised an objection to the grant, he could respond that it simply was a continuation of an old English political procedure. The charter further stated that the lord proprietary should allow no prejudice to "God's Holy and True Christian Religion," a statement

broad enough to allow wide interpretation. While Lord Baltimore opened the new dominion for Catholics, he could not exclude Protestants, being the subject of a Protestant king ruling a Protestant country. Thus, Maryland would be established with a broad policy of religious freedom.

In 1632, Calvert was granted a charter to establish the colony which he called *Terra Maria* or Mary Land, in honor of the king's Catholic wife, Queen Henrietta Maria. Before the king's seal was affixed, George Calvert died. His son, Cecil, the second Lord Baltimore, was given the charter. Cecil remained in England, but sent his brother, Leonard, to rule the colony.

In England, a political-religious split developed between the Anglican king, Charles I, and the parliament, dominated by the Puritan Oliver Cromwell. Charles was beheaded in 1649, and Lord Baltimore's royal protection was gone. Calvert decided to codify much of what was being done, by having the people in the colony pass a series of laws. One was An Act Concerning Religion (referred to as the Act of Toleration), which provided punishments for anyone who openly criticized or slandered any religious belief.

Five years later, in 1654, the Puritans gained control of Maryland, suspended religious toleration, and imposed oppressive measures on Catholics and certain other religions. In 1661, after Cromwell died, the monarchy in England was restored and the Act of Toleration was put in force once again. It remained for 30 years, until 1691, when the English sovereigns, William and Mary, sought to establish the Anglican Church throughout the realm. Maryland was made a royal colony. Thus, less than 60 years after its founding, Catholics constituted less than one-twelfth of the colony's population and their religion was rigorously proscribed by law. In 1715, Benedict, the fourth Lord Baltimore, beca-

Henrietta Maria (1609 - 1669)

me a Protestant and Maryland was restored to him. It remained in the Calvert family until the Revolutionary War.

Then, in 1791, the First Amendment to the United States Constitution was passed. It states that, "Congress shall make no law respecting an establishment of religion, or prohibiting the exercise thereof." There now was a national law of religious toleration. Yet, in Maryland, religion would remain a test for holding public office until the state adopted the Constitution in 1867.

The history of Maryland provides an example of how fragile liberty can be. Even though the colony was established on the premise of religious freedom, for nearly 200 years, until after the Civil War, Catholics did not have full rights. We must be ever vigilant of encroachments on our liberties or they may quickly be lost.

Dr. George J. Švejda

Paths of Glory and Tribulations

Aside from political and cultural advancements which gradually shaped the history of central Europe during the 19th century, there were some remarkable technological inventions introduced by the creative minds of the Bohemian natives. The scientific achievements had an obvious impact upon improving the manufacturing and agricultural process.

The first sugar beet refinery established in Hořice in 1801 was followed by a rapid spread of sugar processing industry in the lands of Bohemia. The Polytechnical Institute founded in Prague under the direction of František Gerstner in 1803 produced the first steam engine and condensor with a mechanical transmission for rotary motion to drive factory machinery. The first steam boiler was constructed at Stráž nad Nisou to heat up the dyeing materials in huge vats at the local dye manufacturing plant in 1804. The steam engines were incorporated at the Brno textile plant in 1814.

Josef Božek, a mechanic of the Prague Polytechnical Institute demonstrated his steam engine automobile in 1815 and two years later he launched the first steamboat on the Vltava River. The construction of the first horse driven railroad was begun from České Budějovice to Linz (Linz) under the direction of František Gerstner in 1824. The year 1827 witnessed 3 remarkable technical achievements. The horse driven railroad to Linz, although still under construction, introduced heavy freight wagons. Within 5 years this railroad system included 800 horses, 762 freight wagons and 69 personal coaches.

Josef Ressel, a forester from Chrudim, but working in Terst, obtained a patent for the ship propeller during the same year. The third invention of 1827 was a special blade added to the plough, devised by brothers František and Václav Veverka from the village of Rybitví. The improved plough did not only break up the sod, but the "ruchadlo" (also known as "veverče") turned over the soil and made it ready for planting.

The iron foundry of Vítkovice began to operate in 1828, the same year that the first water powered threshing machine was successfully introduced. The industrial progress was occasionally interrupted by the resistance of factory workers who feared that machines would replace manual labor. The first recorded form of sabotage took place at the installation of the harvesting machine in Brno as early as 1819. A labor strike was organized by the coal miners at Kladno in 1831, caused by the lowering of their wages. The first mechanized cotton textile factory began to operate near Jablonec in 1834, followed by the flax processing plant in Trutnov in 1836. The glassworks at Sázava, established in 1837, were the first of its kind to specialize in the production of industrial glass. The first Czech steamboat called Bohemia began to transport passengers from Děčín to Dresden in 1841. The Northern State Railroad, named after Emperor Ferdinand, connecting Vienna with Břeclav - Brno and Přerov - Olomouc began its operation in 1842 and was completed in 1847.

In 1842 Professor Christian Johann Doppler of the Prague Polytechnical Institute formulated the so called Doppler Principle relating to acoustical and optical phenomena, widely used in modern meteorology and weather forecasting. The same year witnessed the establishment of the legally patented Municipal Brewery of Pilsen made famous by its lager beer Prazdroj (Urquell). The Vítkovice Iron Works were purchased in 1843 by the Viennese banker Salomon Meyer Rothschild.

Further labor riots were recorded in 1844 among cotton weavers, carton printers and railroad workers. The Unity for the Encouragement of Industry began to campaign for the establishment of specimen oriented industrial school in Prague in 1844. The activities of this organization gave impetus to the Czech national rebirth.

During the course of its development the revivalist movement led to the for-

mation of the liberal wing of the Czech politicians under the leadership of František L. Rieger.

"Repeal" was the name of the secret political group whose members borrowed the English word synonymous with cancellation or abrogation. It was the title of secret organizations in Ireland which demanded the withdrawal from the English - Irish union. These organizations served the Czech activists as models. Repeal had its origin in a gathering of regular tavern guests which gradually developed into a political society that planned public protest demonstrations against the autocratic Austrian rule.

Karel Havlíček Borovský was the talented young journalist who took over the editorship of the periodical *Pražské noviny* on the New Year's Day of 1846. This publication clearly reflected the new revolutionary ideas advocating the Czech national revival. The end of January marked the formation of *Měšťanská Beseda* (Prague Urban League) which became a gathering center of the enthusiastic Czech patriots. Other patriotic societies which followed the example set by Prague were rapidly formed in rural areas.

The news about revolutionary uprisings in Italy and France reached Prague in February of 1848. Members of the Repeal group began to distribute hand written flyers asking all loyal Czech patriots to challenge the absolutism of the Habsburgs. A public meeting was organized at St. Wenceslas Baths (Svatováclavské lázně) where a petition addressed to the Emperor was formulated. This petition requested that an equal status of the Czech language be granted in the realm (alongside German), an abolition of serfdom and feudalism, and that the freedoms of the press, of public assembly and of religious expression be guaranteed. These were comprehensive political demands which proposed the reforms of the Habsburg monarchy on federalist principles that would respect the rights of the

The revolution of 1848: the Whitsun Uprising in June 1848

Slavic people. The petition was finalized and delivered to the Emperor by the so called St. Wenceslas Committee, later known as the National Committee. After an evasive answer was received from Vienna, a second petition was submitted which emphasized the urgency of demands for state equality for the lands of the Czech Crown.

An uprising in Vienna forced the abdication of Chancellor Metternich, a promise of a new constitution and a permission to form national guards, academic legions and an armed Czech unit called Svornost (Concord). The Emperor approved the majority of demands contained

Czech proposals and tried to convince the Czech people of the advantages of being incorporated into a unified German state. The election of representatives to the German Assembly of the Realm held in Frankfurt in May of 1848 was largely ignored by the Czech population. However, the Slavic Congress held in Prague on the 2nd of June 1848 brought together 340 delegates of the Slavic nations. Its purpose was to consider the possibility to change Austria into a federation and to define the relationships of the Slavs living within the Austrian monarchy.

Count Alfred von Windischgrätz, the

in the second petition in April of 1848. For the time being the political activities of the Czech national movement were strengthened by the imperial approval. František Palacký, an esteemed political leader and historian, rejected, on behalf of the Czech nation, the inclusion of the Czech state into the planned unification of the German states. In the spirit of Austro-Slavism he proposed a change from the monarchy into a constitutional federation of states with equal rights. Representatives of the German residents of Prague formed a society to oppose the

commanding general of the Austrian army in Prague, organized a military review in the city which was perceived by Czechs to be a provocation. The Prague students gathered at the Carolinum and requested an end of military measures aimed against Prague. Their demands were rejected by Windischgrätz.

A field Mass was held at the Horse trading Market (Koňský trh, later known as Václavské náměstí) at the conclusion of the Slavic Congress as a symbolic gesture of Slavic unity. The participants leaving this peaceful religious service were brutally attacked by the Austrian soldiers. The skirmishes between the Austrian troops and armed student legions continued for several days. The Prague students built bridge and street barricades and fought bravely against the powerful enemy. The Austrian artillery bombarded the left bank of the Vltava River causing damage to non-military objectives. Faced by the overwhelming strength of the Austrian troops, Prague capitulated on the 17th of June, but the martial law remained in effect until June 20th, 1848. The National Committee as well as the student legions were disbanded and persons suspected of leading the uprising were arrested.

In October of 1848, as a result of a new uprising in Vienna, the Czech deputies to the Constitutional Assembly left the city. Emperor Ferdinand V himself retreated from Vienna and sought refuge at the fortress of Olomouc. In December of 1848 Ferdinand V abdicated and his nephew Franz Josef I became his successor.

Tony Jandáček

*Photo on back page:
The view of the Old Town mills
which were bombarded
by the Austrian artillery in 1848.*

